Пралетары ўсіх краеў, злучайцеся!

Савецкая Беларусь

Орган Цэнтральнага ... Камітэту Савецтаў БССР.

10 год выданьня.

ТЭЛЕФОНЫ: Рэдакцыі—№ 478. Рэдактара—№ 769.

Матар'ялы прымаюцца—з 9½ да 3½ гадз. Невыкарыстаныя рукапісы назад аўтарам не вяртаюцца.

ШТОДЗЁННАЯ ГАЗЭТА.

№ 215 (2704) Пятніца, 20-га верасьня 1929 г.

154 "Советская Белорусь" Одесс, Пастера 13, государствен публичн. библиотеке. студ. ... адзін экз.

ТРЭБА ЎЗМАЦНІЦЬ ТЭМП ХЛЕБАЗАГАТОВАК

Дырэктывы партыі і ўраду аб скарачэньні тэрміну паміж зборам і абмалотам новага ўраджаю сёлета трэба лічыць больш менш выкананымі. Гэта гаворыць за тое, што ўжо цяпер у сялян ёсьць значныя запасы абмалочаных лішкаў хлеба; сьцьвярджаецца гэта і ажыўленьнем хлебнага рынку.

Таксама ажыўленьню хлебнага рынку значна дапамагло і тое, што сёлета мы маем павялічэньне ўраджаю, мы маем і тое, што ў выніку пашырэньня пасеўнай плошчы значна павялічыўся і валавы збор ураджаю.

Усё гэта ўтварае больш спрыяючыя абставіны для разгортваньня хлебазагатоўчай кампаніі, чым мы мелі ў мінулыя гады. Калі-ж да гэтага яшчэ дадаць і тое, што значная колькасьць хлеба павінна паступіць на кантрактацыі і ад калгасаў і саўгасаў, роля якіх у сёлетняй загатоўчай кампаніі ўзрасла, дык можна з упэўненасьцю сказаць, што сёлета мы ня будзем мець такога напружанага становішча з хлебазагатоўкамі, як у мінулыя гады.

Але захапляцца гэтым ні ў якім разе нельга, бо мы наглядаем другія адмоўныя бакі ў справе разгортваньня сёлетніх загатовак. Трэба мець на ўвазе, што гэтую загатоўчую кампанію нельга расьцягваць на цэлы год. Яна павінна быць праведзена ў працягу бліжэйшых месяцаў, у працягу паўгода.

Як востра адмоўныя зьявішчы мы наглядаем тое, што цяпер узмацнілі сваю дзейнасьць розныя спэкулянты, скупшчыкі, перакупшчыкі, яны, здараецца, раней нашых арганізацый закупаюць хлеб.

А таксама кулакі асабліва ў гэтым годзе адкрылі паход супроць нашае хлебазагатоўчае кампаніі. Усё гэта накладае на ўсе мясцовыя арганізацыі і асабліва на загатоўчыя абавязак вылучэньня большае ўвагі загатоўчай рабоце.

Усё гэта патрабуе таго, каб нашыя арганізацыі дабіліся пералому ў гэтай справе.

А такога пералому яшчэ няма. Хлебазагатоўкі ў большасьці ідуць яшчэ самацёкам. Мясцовыя загатаўцелі, якія пабачылі, што плян жнівеньскіх загатовак выкананы, пачынаюць ужо адпачываць, пачынаюць «пачываць на лаўрах». А між тым справы абстаяць зусім ня так, як яны здаюцца некаторым загатаўцелям. Праўда, плян жнівеньскіх хлебазагатовак выкананы на 112,7 проц. Гэта калі лічыць агулам. А калі-ж прыглядзецца да тых лічбаў, якія паказваюць пра загатоўку хлеба ў сялян непасрэдна самімі загатаўцелямі, дык справа пакажацца значна горшай. Ад сялянства загатоўлена толькі 48,4 проц. пляну. І з гэтага ліку значная колькасьць паступіла самацёкам. Загатоўчымі арганізацыямі непасрэдна яшчэ мала зроблена да разгортваньня загатовак. Загатоўлены за жнівень хлеб у большай сваёй частцы паступіў у выніку агульнай агітацыі, паступіў ад чырвоных бядняцка-серадняцкіх абозаў.

Такім чынам „на лаўрах пачываць“ некалі і нельга. Тым больш што плян верасьнёўскіх загатовак зьяўляецца самым большым плянам і самым ударным і важным пунктам ува ўсіх загатоўках.

На мясцох яшчэ ня ўсё зроблена да ахапленьня ўсіх тых загатовак, якія павінны быць зроблены ў верасьні месяцы. Пераваліла ўжо за палову месяца, а значнага зруху яшчэ ня відаць, яшчэ шмат дзе да гэтай важнай справы загатаўцелі адносяцца бюракратычна, немажліва паціхоньку, памаленьку. У некаторых мясцох ня прыняты нават меры да забесьпячэньня памяшканьнем і тараю новапаступаючага хлеба. Так, у Мазыршчыне не хапае складавых памяшканьняў, у Магілеўшчыне невыстарчае тары.

А барацьба за хлеб між тым разгортваецца. Бедната разам з серадняком актыўна выступае супроць кулацтва, якое жадае сарваць нашыя пляны. Мы маем шмат прыкладаў, калі бедната робіць папраўкі ў плянах нашых загатаўцельных арганізацый і паказвае магчымасьць зусім лёгка загатовіць большую колькасьць, чым было намечана спачатку. Бедната выкрывае ўсе кулацкія махінацыі. Бедната дапамагае нашым загатоўчым арганізацыям.

Гэты рух трэба скарыстаць, гэтую кампанію трэба правесьці пад лёзунгам саюзу бедняка і серадняка супроць кулацтва. Клясавая лінія ў загатоўках павінна быць у цэнтры ўвагі.

Толькі пры падтрымцы бядняцтва на вёсцы, пры мабілізацыі да гэтай справы ўсіх арганізацый, пры ўзмацненьні тэмпу мы правядзем загатоўкі ў тэрмін і поўнасьцю.

АД АБАРОНЫ—ДА НАСТУПУ.

Кампартыя начале рэвалюцыйнага ўздыму.

МАСАВЫЯ ПАЛІТЫЧНЫЯ ЗАБАСТОЎКІ. РАБОЧЫЯ ІМКНУЦЦА УЗБРОІЦЦА

ВЕНА, 17-9. Палітбюро аўстрыйскай кампартыі вынесла рэзалюцыю па пытаньні аб палітычным становішчы ў Аўстрыі. Рэзалюцыя падкрэсьлівае, што падзеі ў Сэнт-Лёрэнцы зьявіліся пачаткам рашучага этапу клясавай барацьбы ў Аўстрыі.

Ня гледзячы на нязначныя разнагалосьсі, уся буржуазія дамагаецца агалошаньня фашысцкай дыктатуры шляхам адначасовага выкарыстаньня сродкаў урадавага фашызму і тэрору хэймвэрскага фашызму. Сацыял-дэмакратыя, якая засьцерагае ад паўстаньня хэймвэраў супроць ураду, робіць грубы злачынны абман, які мае на мэце адцягнуць увагу рабочых ад сапраўднай небясьпекі.

У Аўстрыі з поўнай яснасьцю пацьвердзілася правільнасьць рэзалюцыі 6 кангрэсу Камінтэрну і 10 пленуму Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу аб крызісе і фашызацыі буржуазнай дэмакратыі цалкам. Усе буржуазныя партыі стаяць за перагляд канстытуцыі. Сацыял-дэмакраты гатовы пайсьці на шырокія ўступкі фашысцкай праграме. Аднак, рабочая кляса не дапусьціць зьмены канстытуцыі ў фашысцкім духу. Адначасова з падрыхтоўкай да фашысцкага перавароту пачалося новае наступленьне прадпрыёмцаў на рабочых. Таксама надзвычайна ўзрастае дарагоўля. Але побач з ростам фашысцкага наступу мае месца значнае палявеньне рабочае клясы, яскравым доказам чаго зьяўляецца нацруджанасьць і вострасьць барацьбы, стыхійныя забастоўкі і імкненьне рабочых узброіцца.

У шэрагах дробнага сялянства расьце нездавальненьне. Дробны селянін пакутвае ад сельска-гаспадарчага крызісу і ад марнатраўства буйных абшарнікаў і фінансавага капіталу. Тут можна было „прабіць брэш“ у фашысцкім фронце. Выкрываючы далей ролю сацыял-дэмакратыі, якая ўсё больш і больш коціцца на шлях сацыял-фашызму, рэзалюцыя падкрэсьлівае, што неабходна абавязкова практычна вырашыць пытаньне аб узброеньні рабочых.

У заключэньне рэзалюцыя заклікае партыю стаць на чале рэвалюцыйнага ўздыму рабочае клясы і даць яму арганізацыйныя формы і кіраўніцтва.

На зьезьдзе унітарнай канфэдэрацыі працы.

КЛЯСАВЫЯ БАІ ПРАЛЕТАРЫЯТУ ПРЫЙМАЮЦЬ ХАРАКТАР НАСТУПУ.

ПАРЫЖ, 18-9. На зьезьдзе унітарнай канфэдэрацыі працы выступіў з вялікай прамовай прадстаўнік Выканбюро Прафінтэрну. „У недрах самой унітарнай канфэдэрацыі працы,—сказаў ён,—неабходна перамагчы плынь, якая спрабуе адхіліцца ад рэвалюцыйнай лініі і пакаціцца ў балота рэфармізму. Далей прамоўца падкрэсьліў, што барацьба супроць СССР ужо выйшла са стадыі падрыхтоўкі да вайны і прыймае формы нападу, як гэта мае месца на Далёкім Усходзе.

Спробы міжнароднай буржуазіі ўзмацніць капіталістычную сыстэму пры дапамозе звыш эксплёатацыі пралетарыяту ўзмацняюць эканамічныя супярэчнасьці паміж краінамі, таксама і клясавыя баі, якія ўсё больш і больш трацяць абарончы характар, ператвараючыся ў контр-наступ пралетарыяту. Побач з палявеньнем мас мы наглядаем зьмены ролі рэфармістаў: калі ў папярэдні пэрыяд яны былі як апартуністычная плынь, дык цяпер яны ператварыліся ў сапраўдных штрэйкбрэхэраў. Цяперашняя меншасьць унітарнай канфэдэрацыі прадстаўляе сабой нішто іншае, як спадчыну старых традыцый анарха-сындыкалізму. У той час, калі большасьць канфэдэрацыі вядзе сапраўдную рэвалюцыйную лінію, групы, якія далучаюцца да „сындыкалісцкай лігі“, зьяўляюцца ўдзельнікамі адзінага фронту з рэфармісцкімі лідэрамі, пазіцыя якіх ёсьць пазіцыя капітуляцыі.

Зьезд прызнае шчыльную сувязь паміж барацьбой эканамічнай і палітычнай, і палітычнае кіраваньне камуністычнай партыяй у эканамічных бойках, але, тым на менш, дапусьціць прадстаўніцтва меншасьці да ўдзелу ў кіраўніцтве унітарнай канфэдэрацыі, калі толькі меншасьць згодзіцца на лаяльнае супрацоўніцтва.

З вялікай прывітальнай прамовай выступае прадстаўнік рэвалюцыйнага крыла нямецкіх прафсаюзаў.

Ад імя унітарнай канфэдэрацыі Жытон вітае прадстаўніка Прафінтэрну і прадстаўніка нямецкіх рэвалюцыйных прафсаюзаў.

На зьезд прыбыла дэлегацыя бастуючых рабочых электрычнай кампаніі. Бастуючыя вітаюць зьезд і абяцаюць далучыцца да унітарнай канфэдэрацыі. Зьезд прыймае рэзалюцыю наконт катастрофы Ці-Расель.

САРВАЦЬ ЗАБАСТОЎКУ НЕ ЎДАЛОСЯ.

БЭРЛІН, 17-9. Не гледзячы на высілкі рэфармісцкага кіраўніцтва сарваць забастоўку трубапракладчыкаў з дапамогаю штрэйкбрэхэрства, баявы фронт бастуючых застаецца непарушным. З другога боку прадпрыёмцы патроху ідуць на ўступкі. 60 фірмаў здаволілі ўсе вымаганьні бастуючых. З дазволу стачачнага камітэту праца трубапракладчыкаў у гэтых фірмах аднавілася.

ПАДРЫХТОЎКА ДА ЗЬЕЗДУ.

БЭРЛІН, 17-IX. На 30-е лістапада склікаецца зьезд рэвалюцыйнага крыла нямецкага прафруху, на якім будуць прадстаўлены ўсе левыя прафсаюзныя арганізацыі, левыя фабкомы і камітэты беспрацоўных.

ДЭМАНСТРАЦЫЯ КАМСАМОЛУ.

ВЕНА, 19-IX. Ня гледзячы на забарону дэманстрацый у Вене, 18-га верасьня ў рабочых раёнах камсамол наладзіў шэраг анты-фашысцкіх сходаў. Па сканчэньні сходаў адбылася дэманстрацыя. Некалькі рабочых і камсамольцаў арыштаваны.

Забіта 19.

ПАРЫЖ, 17-9. У часе ратавальных работ у каменна-вугольнай капальні „Піросэль“ сёньня было выяўлена яшчэ 4 трупы рабочых. Такім чынам, агульная колькасьць забітых у часе выбуху складае 19 чалавек.

СПАБОРНІЦТВА НЯМЕЦКІХ КАМУНІСТАЎ.

ВЕНА, 17-IX. Венская „Ротэ Фанэ“ друкуе прапановы, якія паступілі ад раёнаых арганізацый кампартыі, аб наладжаньні спаборніцтва паміж імі. Спаборніцтва намячаецца на тэрмін 4—6 тыдняў і павінна заключацца: у павялічэньні ліку ячэек ня менш, чымся на 60 проц., у павялічэньні ўдвае ліку фабрычна-заводзкіх газэт, у вэрбоўцы рабкораў для „Ротэ Фанэ“ і г. д.

ФАШЫСТЫ ЗАБІЛІ РАБОТНІЦУ.

НЬЮ-ЁРК, 14-IX. Спрабуючы сарваць мітынг бастуючых тэкстыльшчыкаў у Гастоніі, натоўп фашыстаў напаў на грузавік, які адвозіў рабочых да месца мітынгу, і распачаў па рабочых страляніну, прычым забіў работніцу Эллу Вігінс, матку 4-х дзяцей, сакратарку саюзу тэкстыльшчыкаў у Бэсемэр-Сіці. Арыштавана некалькі чалавек па абвінавачаньні ў забойстве „бяз злога намеру“, хоць Элла Вігінс была забіта ў часе адкрытага нападу на грузавік з рабочымі. Сьведкі заяўляюць, што служачыя тэкстыльных прадпрыёмстваў далі загад навочдыкам пачаць агонь.

* * *

НЬЮ-ЁРК. Ня гледзячы на вялікі дождж, некалькі сот тэкстыльшчыкаў у працягу некалькіх гадзін прастаялі перад домам Бэллы Вігінс, забітай фашысцкімі налётчыкамі ў мінулую суботу ў часе нападу, зробленага на грузавік, на якім бастуючыя тэкстыльшчыкі Гастоніі накіроўваліся на мітынг. Тэкстыльшчыцы, якія сабраліся да дому Бэллы Вігінс, у поўным складзе прапусьцілі яе да магілак. Пасьля Бэллы Вігінс засталося 4 дзяцей. У многіх гарадох Злучаных Штатаў склікаюцца мітынгі пратэсту супроць фашысцкага тэрору ў паўднёвых штатах.

ФАШЫСТЫ РЫХТУЮЦЦА.

ВЕНА, 18-IX. Сацыял-дэмакраты на нарадзе бюджэтнай камісіі парляманту вялі перамовы з урадавымі партыямі з поваду пагроз хэймвэраў зьмяніць канстытуцыю. Лідэр сацыял-дэмакратаў Юліус Дэйч, зазначыўшы на пагрозу, выказаную ўрадавай „Рэйхпост“ перанесьці парлямант з Вены ў іншы горад, у выпадку немагчымасьці правядзеньня ў атмасфэры Вены перагляду канстытуцыі, заявіў: „сацыял-дэмакраты не баяцца будучыні. Дзе-б ня быў скліканы парлямант, знойдзецца даволі дэмакратычных элемэнтаў, якія выступяць за канстытуцыю. Сацыял-дэмакраты гатовы да перагавораў у парляманце. Аднак, партыя будзе супроцьдзейнічаць усякім спробам гвалтоўных зьмен канстытуцыі, будучы ўпэўнена ў падтрыманьні ўсіх рэспубліканцаў“.

Пад дружны гоман.

БЭЛЬФАСТ, 18-9. Апошнія пасяджэньні зьезду ангельскіх прафсаюзаў прайшлі пры амаль поўным адсутнічаньні інтарэсу да абгаварываемых пытаньняў з боку большасьці дэлегатаў. Дэлегаты ў большай частцы вялі прыватныя гутаркі адзін з другімі у гаме гэтых гутарак прамоўцаў часам зусім ня было чутна.

Кожны раз, калі выяўлялася, што на абгаварэньне ставіцца новая рэзалюцыя, дэлегаты крычалі «прыняць», нават не дачуўшы да канца тэксту рэзалюцыі.

АЧЫСЬЦІМ ШЭРАГІ АД АПАРТУНІЗМУ.

МАСКВА. Пленум ЦК італьянскай кампартыі, які адбыўся ў пачатку верасьня, заявіў аб сваёй поўнай згодзе з рэзалюцыямі 10-га пленуму Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу. ЦК таксама абгаварваў пазіцыю, занятую т. Сэррам. На аснове рашэньня 10-га пленуму Выканаўчага Камітэту Камуністычнага Інтэрнацыяналу Сэрра было запрапанавана ўзяць назад сваю палітычную плятформу, зракліміўшы пункт гледжаньня правых, адмовіцца ад усякай салідарнасьці з групамі правых і прымірэнцаў і безагаворачна прыняць палітычную лінію і падпарадкавацца дысцыпліне Камінтэрну і італьянскай кампартыі. Сэрра адхіліў гэтыя ўмовы і выступіў з шэрагам поглядаў, якія азначаюць поўны і радыкальны разрыў з ідэалёгіяй, праграмай і палітычнай лініяй сусьветнага камуністычнага руху. З прычыны гэтага, ЦК пастанавіў выключыць Сэрра з шэрагаў партыі і зьвярнуўся да кіруючых органаў Камуністычнага Інтэрнацыяналу з просьбай зацьвердзіць гэту меру.

У панскай Польшчы.

ПРАЦЭС 36 БЕЛАРУСКІХ РАБОЧЫХ І СЯЛЯН.

ВІЛЬНЯ, 17-IX. Выездная сэсія Віленскага акруговага суду ў Лідзе разглядала справу 36 рабочых і бяднейшых сялян, якіх польская дэфэнзыва пасадзіла на лаву падсудных, як падазроных у прыналежнасьці да камуністычнай партыі Заходняй Беларусі. У гэтай справе абвінавачваюцца рабочыя Ліды і сяляне суседніх вёсак Жалудкі, Шчучыны і іншых.

Каб зрабіць большы эфэкт «нагнаць страху», паліцыя перад тым, як весьці на суд, пачала каваць рукі і ногі арыштаваным. Палітвязьні запратэставалі. Тады прыбыў новы атрад паліцыі «на дапамогу», які, зьбіваючы палітвязьняў, закаваў рукі і ногі і пад узмоцненай вартай палітвязьняў даставілі ў „дэмакратычны“ суд у поўнай форме.

Каля турмы сабраўся вялікі натоўп рабочых і сялян, якія бурна пратэставалі супроць зьдзекаў над палітвязьнямі. Конная і пешая паліцыя разагнала натоўп і «навяла парадак».

Па гэтай справе суд вынесе вельмі суровы

ПРЫГАВОР:

М. Рабінштэйна, С. Шмуйловіч, Х. Кур, Л. Розэнштэйн, В. Казараўскага на 6 год катаргі кожнага. 8 падсудных на 5 год, 4 падсудных на 4 гады; 12 падсудных ад 3-х да 2-х год катаргі.

6 падсудных суд прызнаў невінаватымі.

Забаставалі ўсе шаўцы Варшавы.

ВАРШАВА, 16-9. Газэта „Роботнік“ паведамляе, што ў Варшаве выбухнула забастоўка шаўцоў. Забастоўка вельмі хутка пашырылася і ахапіла ўсе майстэрні Варшавы. Характэрна дзеля забастоўкі выключная аднадушнасьць, цьвёрдасьць і ўпэўненасьць бастуючых.

Рабочыя выставілі патрабаваньні аб падвышэньні заробнай платы ад 18 да 25 проц. (у залежнасьці ад катэгорыі) на пару зробленага абутку. Кіруе забастоўкай выбраны рабочымі забастовачны камітэт.

Фашысцкі ўрад ужо два месяцы таму назад выканаў волю гаспадароў майстэрняў і разагнаў прафсаюз шаўцоў, апячатаваў памяшканьне і г. д. спадзяючыся, што гэтым разьяднае рабочых, паралізуе іх волю да барацьбы. Выбухнуўшая з такой выключнай сілай і салідарнасьцю забастоўка лішні раз пацьвярджае, што ніякія прасьледваньні ня здолеюць стрымаць рабочую клясу, якая паўстае на барацьбу.

Паліцыя—„гаспадар“ фабрыкі.

ВАРШАВА, 16-9. На фабрыцы „Гном“ рабочыя падлягалі ўсялякім прасьледваньням з боку адміністрацыі. Калі рабочы пратэставаў супроць беспадстаўнага штрафу, ці няправільнай выплаты за працу, майстар-фашыст крычаў „прагонім з фабрыкі вон, на кожнага месца за брамай чакае 25 беспрацоўных».

Рабочыя абвясьцілі забастоўку і выставілі патрабаваньні аб звальненьні майстра і падвышэньня заробнай платы.

Гаспадар на забастоўку адказаў лёкаўтам, адмовіўшы ўсім рабочым у працы. Фабрыку ахраняе паліцыя, дзе працуе некалькі чалавек штрэйкбрэхэраў“.

«Роботнік».

Катаржны прыгавор.

ВІЛЬНЯ, 17-9. Учора Віленскі апэляцыйны суд разглядаў справу селяніна вёскі Забродзьдзе **Сымона Бароўскага**, якога пракуратура абвінавачвае ў прыналежнасьці да камуністычнай партыі Заходняй Беларусі. Пасьля «перагляду» гэтае справы апэляцыйны суд зацьвердзіў прысуд першай інстанцыі **6 год катаргі**.

Газэта манархістаў «Слово» стараецца заспакоіць сваіх чытачоў тым, што «агітацыя камуністаў ня мае посьпеху, бо агітатары не інтэлігенты, а рабочыя і сяляне, якім больш да твару працаваць з молатком, сякерай; ці рыдлёўкай, чым займацца палітыкай».

Але гэтае «заспакаеньне» зьмяняецца перапудам перад нарастаючай рэвалюцыйнай хваляй, перад днём расплаты «палітыкаў з молаткамі і сякерамі» са сваімі эксплёататарамі.

Беларускія хадэкі аб „адзінстве“.

ВІЛЬНЯ, 16-IX. Беларускія хрысьціянскія дэмакраты выказаліся ў сваім органе «Крыніца» ... хаваньня адзінства беларускай культуры.

Да суровай адказнасьці шкоднікаў.

МАСКВА, 16-9. Прэзыдыум УсеМБІТ ...

ДА НОВЫХ ПЕРАМОГ НА ФРОНЦЕ САЦЫЯЛІСТЫЧНАГА НАСТУПУ.

Скончылася першая Маскоўская абласная партыйная канфэрэнцыя, якая паклала фундамант новай вялікай вышай партыі—Маскоўскай абласной арганізацыі ЎсеКП(б) ... буйнейшай арганізацыі ... ных яшчэ магчымасьцяў і рэзэрваў, якія зьмяшчае ў сабе сыстэма савецкай ... водзіць рабочая кляса. Канфэрэнцыя пагэтаму асабліва завастрыла ўвагу ...

(„Праўда“).

Хто дапамагае клясаваму ворагу.

Полацкія гаспадарнікі ўтвараюць умовы для абагачэньня кулакоў і нэпманаў.

ГУРАГАННЫ АГОНЬ ПА ТЫХ, ХТО ПРАВОДЗІЦЬ ПРАВА-АПАРТУНІСТЫЧНЫ УХІЛ НА ПРАКТЫЦЫ.

„АСТРАХАНШЧЫНА“ НА ПОЛАЧЧЫНЕ.

ГАНДЛЯРЫ І КУЛАКІ ПАД КРЫЛОМ КААПЭРАЦЫІ.

Акрсельсаюзам загатоўкі перададзены прыватнікам-гандлярам.

ТРЭБА МОЦНА ЎДАРЫЦЬ ПА СУВЯЗІ ГАСПАДАРНІКАЎ З КУЛАЦКА-НЭПМАНСКІМІ ЭЛЕМЭНТАМІ.

Полацкія гаспадарнікі з некаторых гаспадарчых установ, бязумоўна, за рашучую барацьбу з правым ухілам, з правай небясьпекай, якая на практыцы перашкаджае і прыпыняе магутны тэмп сацыялістычнай рэканструкцыі нашай краіны. Гэтыя гаспадарнікі добра ведаюць, што правыя ўхілісты на практыцы дапамагаюць узмацненьню матар'яльнага дабрабыту нашага клясавага ворага. Але бяда ў тым, што іх разважаньні і перакананьні далёка разыходзяцца з практычнымі вынікамі працы.

Кулакі і нэпманы—растуць і гадуюцца.

Калі на словах яны за жорсткую і непаможную барацьбу з кулакам у вёсцы і нэпманам у горадзе, дык на справе і кулак і нэпман з іх лёгкай рукі растуць, гадуюцца, узмацняюцца, павялічваюць свае капіталы.

Фактаў на Полаччыне, якія сьведчаць аб гэтым, можна знайсьці многа.

Нам прыходзілася пісаць аб тым, як Боркавіцкі РК КП(б)Б і РВК мінулага складу дапамагалі кулаку, шчыра праводзячы наркамземаўскую палітыку—хутарызацыі вёскі. Зараз мы прывядзём другія факты.

Полацкая акруга надзвычайна багата вялікімі вазёрамі, дзе разьвіты шырока рыбныя промыслы. Полацкі сельсаюз пайшоў насустрач кулакам, даўшы магчымасьць апошнім абагачацца пры дапамозе вазёр.

Полацкім сельсаюзам заснаваны, па сетцы спэцыяльных відаў, дзьве рыбалоўныя арцелі.

Гэтыя арцелі арандуюць на ільготных умовах 59 буйных вазёр Полацкага, Вушацкага і Ветрынскага раёнаў.

У складзе Першай Ветрынскай арцелі 11 асоб але... з іх 5 чалавек зьяўляюцца крэўнымі сваякамі вядомага кулака Багунова „абранага“ (як самы моцны кулак) старшынёй арцелі.

У другой Ветрынскай арцелі ёсьць 9 асоб, з якіх—6 членаў родзічы моцнага кулака Перапечкі, які таксама зьяўляецца старшынёй арцелі.

Па афіцыйных дакумантах, бязумоўна значна паменшаных, сям'я Багунова атрымала ў сваю карысьць 1532 рублі, а сям'я Перапечкі—за 5 месяцаў—1793 рублі. Што датычыцца не занесеных у кнігу прыбыткаў, дык мы ўпэўнены, што яны далёка перавышаюць прыведзеныя тут сумы.

Такія прыбыткі атрымоўваюць кулакі ў той самы час, калі паявы капітал першай арцелі складае 16 рублёў, а ў другой і такой сумы няма.

Выдаткі на... гарэлку.

Асобныя кулацкія сем'і накапляюць тысячы, а па касавых кнігах значыцца перавыдатак—1534 рублі і гэта толькі таму, што ня ўсе сумы прыходаваліся, а выдаткі запісаны без усякіх дакумэнтаў, „абы больш запісаць“...

У кнігах гэтых арцеляў можна бачыць і такія запісы: „5-II-28 году—выдаткавана 5 руб. 16 кап. на гарэлку“... „19-1-29 году выдаткавана 9 руб. 04 кап. на гарэлку“... і г. д.

У арцелі бедната ня прымаецца, для іх дзьверы ў арцель зачынены, затое для сваякоў Перапечкі і Багунова райскае жыцьцё. Дзень працы ім залічваецца як два дні.

Полацкі РВК рады старацца для гэтых сямеяк (арцеляў) і пры вучоце аб'ектаў абкладаньня адносіць да катэгоры калектыўных аб'яднаньняў.

Гэтыя арцелі існуюць некалькі год, статуты іх зацьверджаны—ня гледзячы на існуючы закон (мы ўжо ня кажам аб клясавым падборы), што калі ў арцелі больш 30 проц. сваякоў, дык такая арцель ня можа быць аформленай.

Жывуць гэтыя арцелі гадамі, недзялімых капіталаў у іх няма, росту таксама, аграбаюць тысячу рублёў прыбыткаў на кожную сям'ю і радуюцца, што ў Полацкім сельсаюзе і РВК па настроях хоць і „чужыя“, але на справе—„свае“ людзі, якія спрыяюць ім.

Справу загатовак—у рукі гандляроў.

Полацкі сельсаюз не абмежаваўся толькі тым, што стварыў у межах сваёй дзейнасьці дзесяткі кулацкіх аб'яднаньняў, ён нават справу закупкі жывёлы перадаў у рукі гандляроў.

Полацкі сельсаюз, як бачыце, ня толькі ня лічыцца з дырэктывамі партыі і савецкага ўраду аб рашучай барацьбе з прыватным капіталам і выцясьненьні яго з рынку, а дапамагае прыватніку ў набыцьці большых багацьцяў. Замест таго, каб загатоўку жывёлы праводзіць непасрэдна ад сялян, сельсаюз праз сетку [сваіх супрацоўнікаў (да рэчы сказаць былых гандляроў) скупляе жывёлу ў перакупшчыкаў.

Гэтыя людзі гандлююць без патэнту, сельсаюз і ў гэтым ім дапамагае.

Камгас не адстае.

Да гэтага „букету“ фактаў трэба дадаць яшчэ адзін факт. У Полацку ў акруговым цэнтры прыватнікі трымаюць гасьцініцы, бяручы ад ложка тры, а то тры рублі 50 кап. у суткі,—у той час калі ў горадзе ёсьць камгас.

Аб гэтым усім ведае Полацкае РСІ і АВК, але нешта апусьціўшы рукі яны глядзяць на гэтыя злачынныя дзеяньні.

Трэба з усёй рашучасьцю ўдарыць па сувязі і цесным супрацоўніцтве асобных гаспадарнікаў з варожымі нам элемэнтамі. Людзі, якія парушаюць клясавую бальшавіцкую лінію, якія на справе ўхіліліся ад клясавай пралетарскай лініі, павінны быць пакараны.

Няхай аб гэтым ведае Полацкая АКК КП(б)Б, РСІ і акруговая пракуратура.

Ул. Пасрэбка.

Як ня трэба працаваць.

Партыйныя і савецкія арганізацыі кампанейскім парадкам праводзяць калектывізацыю.

Чаму распаўся калгас у в. Масьцішчы Полацкай акр.

Для нас не зьяўляецца новым, калі кулакі і заможнікі праводзяць агітацыю за сталыпінскі хутар, але для нас зьяўляецца дзіўным што калектывізацыя вёскі ў некаторых мясцох праводзіцца кампанейскім парадкам, ад выпадку да выпадку, што ідзе часам на карысьць клясаваму ворагу.

Возьмем, напрыклад, нашу Полацкую акругу. У асноўным за апошнія гады тут калектывізацыя вёскі пашырылася і прыняла шырокія размеры (Валынецкі раён), але побач з дасягненьнямі ў гэтай галіне ёсьць яшчэ значныя недахваты, аб якіх мы і будзем гаварыць.

Па пляну вясною гэтага году пачалося стопрацантнае вытворчае каапэраваньне трох сельсаветаў: Прудзінкаўскага, Жоўнінскага і Бабынцкага. У час вясеньняй пасеўкампаніі ў памянёныя раёны былі кінуты самыя лепшыя сілы. Праводзілася вялізарная растлумачальная праца сярод сялянства з дакладамі аб калектывізацыі, падвышэньні ўраджайнасьці і інш.

У выніку было створана шэраг камун, калгасаў і сельска-гаспадарчых арцеляў. Плян па вытворчаму каапэраваньню выканан на 60 проц. Але што-ж атрымалася пасьля некалькіх месяцаў. Атрымалася вельмі дрэннае становішча.

Адбылося так сказаць, „парадное шествие“: прамовы, даклады, гутаркі, выступленьні, агітацыя. Сяляне зразумелі карысьць калектывізацыі. А потым... потым усе разьехаліся, сілы былі перакінуты на другія гаспадарчыя фронты. Створаныя вясной калектыўныя гаспадаркі, не адчуваючы належнае падтрымкі, сыстэматычнага кіраўніцтва, пачалі распадацца. Толькі пасьля ўсе арганізацыі ўзварухнуліся і замацавалі калгасы. Не абышлося тут і бяз кулацка-варожай агітацыі за хутар.

Вясною па Вобальскаму сельсавету, Вульскага раёну, праводзілася праца па калектывізацыі вёсак. Адбываліся агульныя сходы, даклады, гутаркі. У выніку у в. Масьцішчы быў створан калгас з 13 гаспадароў. Праз некаторы час агітатары разьехаліся, больш ніхто не прыяжджаў з раёну. Пра калгас зусім забылі. Калгасьнікі ня ведалі з чаго пачынаць справу, кіраўніцтва адсутнічала. Гэты момант скарысталі кулакі і заможнікі. Яны разнасілі па вёсках розныя плёткі.

— Калгас накіне для вас пятлю на шыю,—гаварылі заможнікі.

— Вас вагітавалі, а потым забылі,—крычалі кулакі.

Словам ад кулацка-заможніцкай агітацыі калгас развалiўся. Цікава ведаць-хто-ж быў галоўным агітатарам у разлажэньні калектыўнай гаспадаркі? Вялікую актыўнасьць у гэтай справе праявіў кулак Лузгін Зьмітра, які мае 10 дзес. зямлі, добры сад, 4 жывёлы, добрую кузьню, трымае батрачку і карыстаецца сэзоннай наёмнаю сілаю. Ён першым выступаў супроць калгасу, за сталыпінска-прышчэпаўскі хутар.

Далей ідзе, Лузгін Міхась, які мае 11 дзес. зямлі, 5 шт. жывёлы, 2 хаты, да рэвалюцыі быў буйным гандляром, карыстаецца зараз наёмнаю сілаю.

К вялікаму жалю ў час гэтай барацьбы (бедныя не хацелі выходзіць з калгасу), калі варожыя элемэнты разгортвалі сваю шкодную дзейнасьць, вульскія раённыя працаўнікі не заглянулі ў в. Масьцішчы, забылі пра створаны калгас. Гэта заможнікам і кулакам на руку.

Кампанейская калектывізацыя павінна спыніцца. Трэба праводзіць калектывізацыю вёскі сыстэматычна, пляніва, умацняючы створаныя новыя калгасы.

С. М.

Узоры галавацяпства ў мазырскіх установах.

За справу асеньняй пасеўкампаніі па Мазыршчыне ўзяліся адразу паўдзясятка ўстаноў. Мазырскія акрза, акркалгассаюз і акрсельсаюз крычалі: —Ні аднаго фунта простага жыта не пасеем у гэтым годзе ў калгасах, толькі гатунковае. Словы мазырскіх устаноў перасьпеўваліся раённымі і сельска-гаспадарчымі таварыствамі.

Увесь жнівень месяц належыць пляняваньню акрза, акркалгассаюзу і акрсельсаюзу. 28 жніўня быў выдан апошні плян. Плян быў галавацяпскі, бо калгасам трэба было ездзіць за 50-60 вёрст па насеньне ў другі калгас, а пад бокам насеньне забіралася і везьлі некуды далей. Падругое, плян быў галавацяпскі яшчэ і таму, што акрсельсаюз ня ведаў, ці ёсьць насеньне ў тым ці іншым савгасе ці калгасе, а нарады туды даваў.

Для прыкладу вазьму Даманавіцкі сельска-гаспадарчы раён. З савгасу „Ліпаў“, які знаходзіцца ў 10 вярстох ад Даманавіч, насеньне адпраўлялася з гэтага савгасу цягнікам, а гарочыцкім калгасам вызначалася атрымаць насеньне ў м. Юравічы за 60 вёрст. Даманавіцкае т-ва дало нарад калгасу „Савецкая Беларусь“ атрымаць 23 цэнтнэры насеньня ў калгасы «Чырвоны Араты». Паехаў прадстаўнік «Савецкай Беларусі» за 60 вёрст, а там насеньня няма. 10 р. 80 к. выдаткаваў і вярнуўся без насеньня.

— Што, ня далі вам насеньня?—кажуць у Даманавічах.—Мы іх за валакіту возьмем у работу. — А ў гэты час тэлеграма з Мазыра:—„Насеньне калгасам „Савецкая Беларусь“ і Чырвоны Сьцяг трэба атрымаць у савгасе „Слабада“, высылайце падводы. Запрэглі калгасьнікі 10 штук коняй і паехалі ў Мазыр, а адтуль меркавалі ехаць у Слабаду. У Мазыры ўжо ўзналі, што ў Слабадзе насеньня няма.

Галавацяпы мазырскіх акрза, акркалгассаюзу і акрсельсаюзу плянавалі, пісалі бюракратычныя паперы ў РВК і сельск. гаспад. т-вы. РВК і сельска-гасп. т-вы выконвалі галавацяпскія распараджэньні, а самі нічога не рабілі і вось асеньняя пасеўкампанія зрываецца.

Вас. Дубовы.

ПА БЕЛАРУСКАЙ ССР.

(Ад нашых карэспандэнтаў).

Кулацкі тэрор.

Кулак зьбіў батрака.

Грамадзкасьць патрабуе суровага пакараньня для кулака.

Гомель, 19-9. У вёсцы Васілевічы, Рэчыцкага раёну, кулак Белы разам з сваёй сям'ёй амаль да сьмерці зьбіў батрака Галоўка. Апошні дастаўлен у гомельскую больніцу. У яго адняўся язык, і ён наўрад ці будзе жыць.

Трэба адзначыць, што кулак Белы ў працягу 10 год эксплёатаваў Галоўка і зьдзекваўся над ім. Былі нават спробы забіць яго. Галоўка зьвяртаўся за дапамогай у сельсавет, але не спаткаў належнага падтрыманьня з яго боку. І толькі ў апошні час справа была накіравана ў суд.

Кулак Белы і яго жонка затрыманы. Грамадзкасьць вёскі Васілевіч патрабуе суровай кары для кулака і яго сям'і.

ЗА 2-гі ДЗЕНЬ ІНДУСТРЫЯЛІЗАЦЫІ.

ГОМЕЛЬ, 19-9. Меркаваньне аб правядзеньні 2-га дню індустрыялізацыі сустракае гарачы водгук сярод працоўных. На буйных прадпрыёмствах акругі ўжо ўхвалены пастановы аб тым, каб адпрацаваць 25 сьнежня ў фонд індустрыялізацыі краіны. Краўцы пастанавілі працаваць рэлігійнае сьвята «ейм-кіпур» і адпрацаваць 25 сьнежня ў фонд індустрыялізацыі.

За кошт пазыкі будуем новыя клюбы, рамантуем нардамы і бальніцы.

(Ліст з Полаччыны).

[illegible]

Слаба разгорнута праца па рэалізацыі пазыкі.

[illegible]

Сараўлiся кулацкія закіды.

(Крычаўскі раён, Магілёўшчына).

[illegible]

Індустрыялізуем калгасы.

[illegible] лічбаў калгассаюзу ў будучым годзе мае быць выдадзена 570 тысяч руб. на індустрыялізацыю калгасаў. У калгасах акругі будуць пабудаваны 9 бульбяна-тарачных заводаў, 5 заводаў па пераапрацоўцы малочных прадуктаў, 2 маслазаводы, 7 майстэрняў па рамонту сельскага інвэнтару, 3 заводы па пераапрацоўцы садавіны, 3 маслабойных заводы, 3 млыны і крахмальны завод у камуне імя Крапоткіна.

Віноватыя гаспадарнікі.

[illegible] гаспадарнікі арыентавалі масы аб немагчымасьці выкананьня вытворчых праграм.

На прадпрыёмствах Жылсаюзу да гэтага часу ня робяцца адлічэньні тых процантаў, якія рабочыя абавязаліся аддаць шляхам перагляду расцэнак.

Гэтыя факты яскрава гавораць аб тым, што гаспадарнікі мала робяць у галіне сацыялістычнай рацыяналізацыі. Рабочыя характарызуюць гэта становішча наступным чынам: мы ўздымаем вытворчасьць працы, выконваем свае абавязацельствы, а гаспадарнікі стаяць у баку. Трэба гэтых кіраўнікоў прыцягваць да адказнасьці.

Асьветнікі гатовы абараняць чырвоныя межы СССР.

Полацак, 18-9. Гэтымі днямі адбылася пашыраная канфэрэнцыя ўсіх асьветнікаў Дрысенскага раёну, на якой апрача іншых пытаньняў стаяла і займала належнае месца пытаньне адносна апошніх міжнародных падзей.

Пасьля інфармацыі сакратара райкому партыі аб наглых нападах на Кіт.-Усх. чыгунку, на савецкую мяжу, асьветнікі далі абяцаньне, што яны першымі выступяць абараняць СССР. Там-жа была вынесена пастанова аб адлічэньні 1 пр. на карысьць абароны краіны і 21 чал. запісаліся дабраахвотна ў шэрагі Далёка-Усходняй арміі.

Апрача гэтага, асьветнікі Дрысеншчыны за апошнія часы пачалі ўзмацняць працу вайсковых гурткоў, асовіяхімаўскіх яч.

Кулакі ўзмацняюць сваю дзейнасьць супроць калгаснага будаўніцтва.

ГОМЕЛЬ, 19-9. Кулакі ўзмацняюць сваю антысавецкую дзейнасьць супроць калгаснага будаўніцтва. У Брагінскім раёне ку- [illegible]

Мэдычная дапамога пашыраецца.

[illegible]

Вялікія сродкі на будаўніцтва мясцовай прамысловасьці.

[illegible]

Раённыя выстаўкі пад пагрозай зрыву.

[illegible] натаў праводзіцца слаба, асабліва сярод калгасаў і беднякоў-сялян.

Цікава адзначыць, што акруговы выставачны камітэт з вялікімі цяжкасьцямі склікаў першае арганізацыйнае пасяджэньне. Некаторыя акруговыя працаўнікі нават не знайшлі часу прыбыць на пасяджэньне. Яны зусім ня цікавяцца гэтай важнай справай.

Такія адносіны ставяць раённыя сельгас. выстаўкі пад пагрозу зрыву.

Хто яны такія.

„ЗАРЯ ЗАПАДА“ ВЫКРЫЛА КУЛАКА НАРКАМСАБЕЗУ МАСАЛЬСКАГА І СЯБРОЎСТВА ЯГО З ПРЫШЧЭПАВЫМ.

На нядаўна адбыўшымся пленуме ЦК КП(б)Б было з усёй рэзкасьцю адзначана, што ў БССР на працягу раду гадоў праводзілася праваапартуністычная лінія ў зямельным пытаньні: стаўка на моцную кулацкую гаспадарку, насаджэньне „сталыпіншчыны“, процідзейнічаньне справе калектывізацыі.

У асобе Лабаноўскага, Прышчэпава і іншых партыйная грамадзкасьць, нарэшце, выкрыла «канкрэтных насіцеляў зла». Яшчэ да XII зьезду КП(б)Б, калі на прахадзіўшых па ўсёй БССР акруговых партыйных канфэрэнцыях (у прыватнасьці і на V Віцебскай акрпартканфэрэн.) радавыя партыйцы поўным голасам загаварылі аб „кулацкім ухіле“ у вышэйшай калегіі зямельнага кантролю Наркамзему.

Прышчэпаў і яго сябры прабавалі „втирать очки“, гаворачы аб тым, што друк „раздувае“ гэтае пытаньне. Яны запэўнівалі аб сваёй „адданасьці“ генэральнай лініі партыі. Людзі, што кляліся рашэньнямі 15 зьезду партыі, выходзіць, трымалі камень за пазухай, бо ў сваёй асобнай ад партыі лініі правыя ўхілістыя з Наркамзему садзейнічалі ўзмацненьню эканамічнай моцы кулацтва і гэтым самым, у выніку садзейнічалі ўзмацненьню росту палітычнай актыўнасьці кулака.

Такім чынам, сыстэма насаджэньня адрубаў, палітыка надзяленьня хутарамі, па сваёй сутнасьці, была кулацкай палітыкай, адбіваючай у сябе думкі і тэорыі правых ухілістых.

Простыя насіцелі зла з кіруючай работы ў Наркамземе зьняты, але, як спадчына, нам засталіся насаджаныя ўсюды ў аграмаднай колькасьці хутары, рэзка павялічыўшыя прыватна-капіталістычны сэктар на вёсцы.

Цяпер з упэўненасьцю можна сказаць, што з выхадам „галоўных капельмайстраў“—Прышчэпава і Лабаноўскага,—хор праваўхілісцкіх падпявалаў некалькі расстроіўся, але яшчэ сярод застаўшыхся чутны паасобныя галасы, якія яшчэ цяпер цягнуць свае рэзкія ноты. Паколькі мы гаворым аб тых, хто „цягне высокія ноты“, трэба для яскравасьці зьвярнуцца некалькі назад да 1918 г., калі маладая краіна саветаў толькі заключыла Берасьцейскі мір.

КРЫХУ ГІСТОРЫІ.

Калі ўважліва прасачыць «радаслоўную» некаторых б. працаўнікоў Наркамзему, дык перш за ўсё кідаецца ў вочы тое, што ўсе яны ў мінулым зьяўляюцца правымі эсэрамі. Гэта яны ў пэрыяд заключэньня Берасьцейскага міру, як актыўныя члены эсэраўскай арганізацыі, узьнімалі паўстаньні супроць савецкай улады. Мы ведаем, што ў гэты час эсэраўскі рух быў асабліва моцны у Сеньненскім павеце б. Віцебскай губэрні. У склад рэўкому ўваходзілі эсэры: Прышчэпаў, два браты Дземянцы, Паўлоўскі, Каваленка (зусім нядаўна кіраваў Віцебскай акрземкамісіяй), Масальскі і інш. Пасьля Берасьцейскага міру гэта група павяла шалёную кампанію. Яна па дырэктывах эсэраўскага цэнтру, вяла ліхаманкавую падрыхтоўку да паўстаньня. У кіруючы штаб увайшлі эсэры: Паўлоўскі, Каваленка, Масальскі, Закрэўскі, Прышчэпаў, былы стражнік, а зараз—спэкулянт Юроўскі, настаўнік Казак (працуючы зараз у Наркамасьветы), былы афіцэр—дваранін Слуцкі і інш. Штаб знаходзіўся ў вёсцы Латыголь, у хаце Масальскага, які супольна з Закрэўскім і Юроўскім кіраваў паўстаньнем. Сяляне, справакаваныя гэтай групай людзей, зрабілі напад на нямецкія часьці, у выніку чаго было расстраляна і забіта шмат сялян. Паўстаньне эсэраў было задушана Чырвонай гвардыяй і атрадамі ГубЧК. Пасьля гэтага Масальскі і Прышчэпаў судзіліся. Адзін з відных кіраўнікоў паўстаньня Паўлоўскі зьнік.

Пасьля паўстаньня Прышчэпаў нейкім чынам пралазіць у партыю і за кароткі, параўнаўча, тэрмін высоўваецца на адказныя пасты, а яго «сподвижник» Масальскі працуе ў сваёй гаспадарцы, прычым, пад кіраўніцтвам гэтай асобы праводзіцца земляўпарадкаваньне і, зразумела, Ігнату Масальскаму адводзіцца лепшы кавалак зямлі. Потым, мы бачым Масальскага членам сельсавету, каапэрацыйным працаўніком, пасьля раёнаваньня Віцебскай акругі ён выбіраецца членам РВК, прымае ўдзел у акруговым і ўсебеларускім зьездах саветаў, выбіраецца ў члены ЦВК БССР, а зараз мы бачым яго на пасту Наркамсабезе БССР.

«ТОЛЬКІ ТРАКТАРА НЕ ХАПАЕ».

Нарком Масальскі мае тыповую кулацкую гаспадарку. Да рэвалюцыі ён быў уласьнікам 24 дзесяцін зямлі, вялікай колькасьці жывёлы і даволі багатага інвэнтару. Пасьля рэвалюцыі і праведзенага савецкай уладай земляўпарадкаваньня, яго гаспадарка крыху абрэзана, але ўсё-ж у яго засталося больш 17 дзесяцін добрай зямлі, 3 каровы, 2 кані, ня лічачы дробнай жывёлы і шматлікага інвэнтару. Ігнат Масальскі—нарком—штогодна наймае пастуха, трымае батракоў. У 1925 г., каб менш плаціць падатку, ён робіць фіктыўны падзел гаспадаркі і дагэтуль, ня гледзячы на тое, што жыве фактычна з бацькам, падатак плаціць асобна.

Беднякі-сяляне кажуць, што за час прабываньня Масальскага ў Менску, яго гаспадарка настолькі акулачылася, што «ТОЛЬКІ ТРАКТАРА НЕ ХАПАЕ». Кожнае лета на гаспадарцы Масальскага працуе каля 50 ч. сэзоньнікаў, ня лічачы сталых батракоў. Сельска-гаспадарчы інвэнтар за плату адпушчаецца сялянам, **лішкі хлеба дзяржаве не здаюцца, фіктыўна падзеленая кулацкая гаспадарка Масальскага плаціць падатку... 92 руб. у год.** Вясной бягучага году Масальскі сваю сям'ю перавёў у Менск і ўсё-ж гаспадарку пакінуў за сабою, а для вядзеньня яе наняў батрака. Цяпер у сялян зьявілася новая прыказка: „**ШЧАСЬЦЕ, ЯК У ЧЛЕНА ЦВК**“...

НАМ, ВЫЛУЧЭНЦАМ, ТУГА ПРЫХОДЗІЦЦА“...

Нарком Масальскі—часты госьць у вёсцы. Апрача адпачынкау, ён зусім нярэдка прыяжджае да сваіх сваякоў-кулакоў, каб „вкусить“ самагону, як гэта было, напрыклад, на вясельлі ў кулака Мурашкі, дзе нават была бойка і наркому ўласнай асобай прышлося разьнімаць п'яных кулакоў.

У час гэтых прыездаў, ён вядзе „па душах“ гутарку з сялянамі і часта скардзіцца за свой лёс. Вось што гаварыў ён летам у мінулым годзе ў гутарцы з нашым селькорам Вараневым:

— „**Нам, вылучэнцам, таксама цяжка прыходзіцца. Трэба ўсім дагаджаць. Нашы вылучэнцы на сходах у Менску як пачнуць гаварыць праўду, дык іх адразу „задвигают“. Я-ж імкнуўся не спрачацца і, праўда ці няпраўда, —але згаджаюся з імі, за што мяне і любяць. Галоўным чынам, я зьвязан з Прышчэпавым, а ён усюды—за мяне адстойвае маю кандыдатуру. Калі Прышчэпаў яшчэ будзе членам ЦВК, дык я спадзяюся, таксама буду працаваць**“.

Хто гэта гаворыць? Нарком!!!

«КАЛГАС—СПРАВА ДОБРАЯ, АЛЕ ХУТАР ЯШЧЭ ЛЕПЕЙ».

„Зьвязда“ калісьці пісала аб тым, як незаможны селянін, прысутнічаўшы на адкрытым сходзе ячэйкі, пасьля таго, як слухаў прамову Лабаноўскага, быў настолькі абураны, што адразу сказаў: „У нас так выступае кулак, а тут—вось табе якія разважаньні». Гэты селянін сваім клясавым чуцьцём пачуў у Лабаноўскім ворага беднаты.

Нарком Масальскі таксама на сялянскіх сходах выказваецца і гаворыць сялянам, што „калгас—справа добрая, але хутар яшчэ лепш“...

23 красавіка 1929 г. у Сянно адбываўся раённы зьезд саветаў, на якім Масальскі выступаў са справаздачай ураду БССР.

Замест таго, каб завастрыць пытаньне аб калектывізацыі, ён моўчкі абыйшоў яго. Праўда, штосьці казаў, але так няясна, што гэта выклікала бурныя спрэчкі. Шмат дэлегатаў выступілі і «крылі» наркома за тое, што **ён на ўласным прыкладзе скажае лінію партыі—акулачыўся і ня хоча ісьці ў калгас.** Адна батрачка дэлегатка зьезду ў сваёй прамове сказала:

— „**Хоць Масальскі і член ураду, але ён зрабіў фактычны падзел гаспадаркі, ён супроць калгасаў, ён не здае лішкаў хлеба дзяржаве**“.

Як бачыце, абвінавачаньні супроць наркома былі высунуты даволі цяжкія, усе спрэчкі, у асноўным, вяліся вакол гэтага пытаньня.

Што-ж адказваў у сваім заключным слове нарком?

Ён, бачыце, даў „урачыстае абяцаньне“ сялянам:

— **Я падумаю, і мабыць увайду ў калгас.**

Сяляне, як гэтага і трэба было чакаць, нездаволеныя яго наводзінамі, кандыдатуру Масальскага ў члены РВК нават і ня высунулі.

АБ ПРЫШЧЭПАВЕ І ЯГО СЯБРОХ.

Вышэй ужо адзначана, што Масальскі зьяўляецца „сподвижником“ Прышчэпава. Адсюль стане зразумелым, чаму былы сеньненскі гарадзкі галава Апалінары Гарнак—уласьнік аграмаднага саду і двух дамоў (цесьць Прышчэпава), па рэвалюцыі Масальскага атрымоўвае пэнсію ў 30 з лішкам рублёў і плюе на ўсе пратэсты мясцовых арганізацый. А другі „сподвижник“ Масальскага і Прышчэпава—настаўнік Казак, які ў часе паўстаньня, сумесна з белагвардзейцам Слуцкім, расстрэльваў чырвонагвардзейцаў, зараз працуе ў Наркамасьветы „на ніве асьветы“ ў тых бальшавікоў, якім ён калісьці «паказваў Маскву». Яшчэ адзін гэрой паўстаньня Дзімянцей прыстроіўся ў Наркамземе, але падвёў свайго сябра Прышчэпава і цяпер сядзіць у папраўчым доме за растрату.

Характэрны факт. Член ЦВК Масальскі добра зьвязаўся з прыватнікам Гасіліным, выхлапатаў яму дом, які раней быў муніцыпалізаваны. Трэба тут успомніць такіх прыяцеляў Прышчэпава і Масальскага, якія ўпарта вылучаліся на ўсякія адказныя і не адказныя пасты, як былы памешчык і афэрысты Пшэцкі, па рэкамэндацыі Прышчэпава працуе аб'езчыкам Багушэўскага лясьніцтва, эсэр Буткевіч, працуючы ў адным з банкаў БССР, Усьцін Лугавец, былы ў свой час асабовым сакратаром наркома, зараз працуе інструктарам па рацыяналізацыі працы ў Наркамземе; папоўскі сынок Ф. Пятровіч і б. паручык—сын кулака з в. Какоўшчына—Трэшчанка, працуе зараз у Белсельбанку і інш.

Прышчэпаў, Лабаноўскі, Масальскі кіруюць у Менску, Каваленка—былы член маскоўскага эсэраўскага цэнтру—у Віцебску і г. д. Словам, увесь былы эсэраўскі штаб, уключаючы сюды і Закрэўскага, які працуе зараз старшынёй сельгасарцелі ў Аршанскай акрузе,—моцна абаснаваўся ў органах Наркамзему. Калі партыя прыглядзелася да „лініі“ Наркамзему, яна зьняла Прышчэпава з кіруючай работы і гэтым выкрыла працаўніка генэральнай лініі партыі. Але на мясцох „пітомцы“ Прышчэпава і Лабаноўскага яшчэ ня вывеліся і вапраўляюць зямельнымі органамі. А чаго варта такая фігура, як Масальскі? Вылучэньне кулака Масальскага зьяўляецца буйнай палітычнай памылкай.

Партыя будзе моцна біць па тых элемэнтах у дзяржаўным апараце, што разлажыліся. Яна яшчэ больш узмоцніць вылучэньне ў дзяржапарат рабочых, беднякоў і батракоў, адданых справе сацыялістычнага будаўніцтва. Мы цьвёрда ўпэўнены, што „ваўкі ў авечай скуры“ будуць з кіраўніцтва выкінуты.

КП(б)Б мабілізавала пралетарскія і бядняцка-серадняцкія масы супроць кулацтва, разгарнула барацьбу з права-апартуністычнымі элемэнтамі, перашкаджаючымі справе сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі. Трэба рашуча вызваляць наш савецкі апарат і ў першую чаргу—органы Наркамзему—ад правых ухілістаў і ад іх стаўленікаў. Гэтым будзе забясьпечаны посьпех далейшага сацыялістычнага будаўніцтва краіны.

Рам. Маераў.

Гэты артыкул намі перадрукаваны з газ. „Заря Запада“.

Галоў.

ДАРОГУ ХЛЕБУ

ПЛЯНАВАСЬЦЬ І АРГАНІЗАВАНАСЬЦЬ ЗАМЕСТ САМАЦЁКУ

Па руках тым, хто скрыўляе клясавую лінію ў справе хлебазагатовак.

Сваечасова правядзем хлебазагатоўкі.

Больш рашуча разгарнуць хлебазагатоўкі.

КУЛАКІ І ПАДКУЛАЧНІКІ СПРАБУЮЦЬ САРВАЦЬ ХЛЕБАЗАГАТОЎЧУЮ КАМПАНІЮ. „ПРОХЛАДНЫЕ" АДНОСІНЫ ДА ЗАГАТОВАК РАЙВЫКАНКОМАЎЦАЎ.

(Ліст з Мазыршчыны).

[illegible]

— Не вы вызначалі заданьне і не вам яго выконваць, а ў чырвоным абозе мы і без вас абыйдземся.

[illegible] сэнзную увагу.

М-ч.

Узварушыць грамадзкую думку вакол хлебазагатовак.

[illegible]

Б.

Неадкладна зьнішчыць бюрократычныя адносіны да хлебазагатовак.

[illegible] хлеб усяго толькі на 34,4 проц.

Мясцовыя органы Народнага Камісарыяту Гандлю сваечасова не сыгналізавалі перад мясцовымі партыйнымі і савецкімі органамі аб невыкананьні хлебазагатоўчых плянаў.

Уборка хлеба началася з першых дзён жніўня і яна ўжо даўно скончылася. Пачаўся ўжо абмалот хлеба,—аб гэтым сьведчаць лічбы паступленьня памольнага збору, а таму неабходна перайсьці ад слоў да справы.

Грош цана ўсім заявам аб прапрацаванай падрыхтоўчай працы, калі гэта праца не дае належных вынікаў.

Партыйныя і савецкія органы акруг павінны неадкладна праверыць, як выконваюцца іх дырэктывы і вызначаныя мерапрыемствы. Трэба прыцягнуць да адказнасьці асоб, якія зрываюць [illegible] усьвядомілі, што яны ня толькі прыёмшчыкі хлеба, але і непасрэдныя арганізатары грамадзкасьці навакол хлебазагатоўчай кампаніі.

Недастаткова растлумачана нізавым працаўнікам аб парадку прэміраваньня здатчыкаў хлеба прамтаварамі. Некаторыя працаўнікі спажывецкай кааперацыі разважаюць, што ў першую чаргу прэміраваць здатчыкаў хлеба пайшчыкаў, а ўжо потым іншых.

Дырэктывы партыйных і савецкіх органаў яшчэ недастаткова ўсьвядомлены на мясцох, а таму падрыхтоўчая праца праведзена слаба і ў выніках мы маем шэраг недахопаў з першых-жа дзён загатоўчай кампаніі і слабое выкананьне плянаў загатоўчымі арганізацыямі.

С.

Ці падрыхтаваліся мы да загатовак.

Загатоўка семя лёну будзе выканана з перавышэньнем.

Плян хлебазагатовак па лініі Белсельсаюзу на новы апэрацыйны год вызначаецца з непасрэднага збору ад сялянства—ад кантрактацыі і лішкаў у калгасах. Белсельсаюз прыступіў да рэалізацыі свайго заданьня.

Усе арганізацыі на мясцох падрыхтаваліся да гэтай кампаніі. З Саюзхлебам заключаны дагаворы і ён непасрэдна фінансуе ўсе нізавыя арганізацыі с.-г. крэдытнай сыстэмы. Акрсаюзы робяць разьверстку і забясьпечваюць нізавыя арганізацыі сродкамі ў разьмеры кошту месячных загатовак.

Мы ставім рубам пытаньне аб забясьпечаньні нас у поўнай меры мяшкамі. Яшчэ ў маі г.г. Белсельсаюз узьняў хадайніцтва перад Наркамгандлем аб завозе тары, але гэта пытаньне яшчэ і дасюль не атрымала выразьнення. Каб ня было затрымкі з прычыны браку мяшкоў, мы высоўваем думку, каб Саюзхлеб заняўся гэтай справай і выдаваў патрэбную колькасьць мяшкоў.

Пры загатоўцы семя лёну Белсельсаюз рэалізуе каля 44 проц. вызначанага пляну. Па вестках, атрыманых з месц, можна ўжо сказаць з упэўненасьцю, што месячны плян на верасень будзе выканы з перавышэньнем.

Да загатоўкі валакна лёну мы прыступаем у кастрычніку.

Сродкамі на загатоўку лёну мы забясьпечаны поўнасьцю.

М.

КААПЭРАЦЫЯ ПЕРАД ЧАРГОВЫМІ ЗАДАЧАМІ

Толькі разгортваньнем самакрытыкі пайнікаў, ачысткай апарату ад былых гандляроў, спэкулянтаў і злачынцаў каапэрацыя ўзьніме сваю працу, ажыцьцявіць задачы каапэраваньня і калектывізацыі.

Вярхоўны суд павінен выправіць

1-га верасьня г. г. Аршанскі акруговы суд разглядзеў крымінальную справу Ходаскага спажывецкага таварыства аб сапсаваных ім 2000 пудоў вікі. Акалічнасьці справы наступныя:

У сьнежні 1928 г. Ходаскае спажывецкае таварыства па загаду „Дняпросаюзу" загатаўляла віку. Трэба адзначыць, што віка ў 1928 г. мела ў сябе вельмі многа вільгаці. У спажывецкім таварыстве адсутнічала памяшканьне для раскіданьня вікі топкім пластом, і яна пачала псавацца. Прыказчык Гурэвіч аб гэтым падаў заяву ў праўленьне таварыства. Праўленьне з свайго боку напісала тэрміновую паперку ў „Дняпросаюз" з просьбаю даць нарад на адгрузку. „Днепрасаюз" маўчыць.

Будучы ў Воршы, загадчык гандлёвага аддзелу Мацьвееў дакладваў Гандлёваму Аддзелу „Дняпросаюзу", у асобе тав. Альперовіча, аб сапсаваньні вікі. Праз некалькі дзён Альпэровіч разам з упаўнаважаным Наркамгандлю Позьнякам наведаў Ходасы і абяцаў у тэрміновым парадку даць нарад на адгрузку вікі. Віка гніе, а нараду не даюць.

Т-ва дало тэлеграму „Дняпросаюзу", і сам загадчык Мацьвееў паехаў у „Дняпросаюз" з узорамі вікі, дзе і атрымаў нарад на адгрузку яе Магілеўскаму Сельсаюзу.

У Магілеве віка была абгледжана аграномам і аказалася, што яна не гадзіцца ня толькі на пасеў, а і на корм жывёле. Тады Альперовіч дае загад прадаць віку па 10 кап. за пуд. Даведаўшыся аб гэтым, Праўленьне Ходаскага спажыв. т-ва дало тэлеграму з просьбай не прадаваць віку і ў тэрміновым парадку прадало яе Янэўскаму бровару па 1 р. 10 к. за пуд. Тэлеграма не дапамагла, віка была прадана па 10 кап., і т-ва панясло 3.000 руб. страты.

Акруговы суд прыгаварыў: Мацьвеева—на 3 гады пазбаўленьня волі, прыказчыка Гурэвіча—на 1 г. 6 мес. Ну, а Альпэровіч? Вышаў сухім з вады, ня гледзячы на тое, што папярэдняе сьледзтва прыцягвала яго да крымінальнай адказнасьці, а на судзе Альпэровіч ужо фігураваў, як сьведка.

Судовая экспэртыза, складзеная з працаўнікоў АКРЗА і Хлебапрадукту ў сваіх вывадах ускладае віну за папсаваньне вікі на 75 проц. на „Дняпросаюз".

Вярхоўны суд павінен выправіць памылку.

Зуеў.

„І ваўкі сыты, і каровы цэлы".

А. Я. Лісакоў лічыў сябе і «людзі» яго лічылі „добрым" каапэратарам. Лісакоў быў загадчыкам крамы Н.-Максімавіцкага спажывтаварыства, Клічаўскага раёну, і працаваў, краў, пакуль не папаўся. Пры рэвізіі ў краме Лісакова аказаўся недахват і ён быў зьвольнен з працы. Лісакоў пачаў шукаць выхаду, каб зноў назваць сябе «добрым» каапэратарам, і знайшоў. Дзякуючы стараньню яго швагра, старшыні рэвкамісіі, ён зноў—крамнік. Тут ужо Лісакоў сапраўды паразумеў, і недахопаў у яго краме зараз ніхто ня знойдзе.

Нова-Максімавіцкае спажывецкае таварыства далучана да Кабылянскага. Цяпер ужо крама Лісакова знаходзіцца ў адлегласьці 10-ці кілёмэтраў ад праўленьня.

Лісакоў ажыў: цяпер без кантролю і недахопаў ужо ня будзе. Замест таго, каб красьці тавары, ён цяпер узяўся за спэкуляцыю. Атрымае крама хлеб для раздачы беднаце—усё рукамі загадчыка крамы перадаецца на рынак да прыватніка.

Вынік працы досыць добры. Хоць бедната не атрымоўвае хлеба, затое прыватнікі маюць яго, а Лісакоў выходзіць сухім з вады—нажываецца, і ў краме ўсё на месцы.

Пракуратуры Клічаўскага раёну трэба зараз-жа заняцца дзейнасьцю Лісакова.

Палявы.

Як таварыства рукамі гандляроў „дапамагае" калгасу.

Аб загатоўшчыку Даманавіцкага сельска-гаспадарчага т-ва Кантару ўжо пісалі ў газэце „Савецкая Беларусь", але не пра ўсё напісалі. Сёньня можам цьвёрда сказаць, што Кантар „дзялец", якога трэба вычысьціць з каапэрацыі.

Калгас імя газэты „Савецкая Беларусь" атрымаў крэдыт у суме 1000 р. на набыцьцё рабочай жывёлы. Загатоўшчык Кантар параіў калгасу купіць коні праз Даманавіцкае сельска-гаспадарчае т-ва.

Калгасьнікі паверылі прадстаўніку каапэрацыі, напісалі афіцыйную просьбу т-ву і паслалі разам з Кантарам свайго калгасьніка.

Прыехалі ў горад Канатоп. Кантар знайшоў нейкага другога Кантара, зваць яго Барысам і пайшлі на кірмаш купляць коні. Гэты Барыс прадставіўся агентам ДПУ, а на справе ён крымінальнік—сядзеў некалькі раз у папраўчым доме за крадзжу. Барыс купіў коні, прывёў доктара для вэтэрынарнага агляду, затрэбаваў вагон, заплаціў за яго і прынёс дублікат. Агулам усё зрабіў Барыс, а Кантар зьявіўся з дакладам у т-ва, што коні купіў, пагрузіў і ўжо едуць. Барыс вядома, працаваў не з прыхільнасьці: за сваю працу атрымаў, як належыць. У выніку ўсёй працы за чацьвёра коняй для калгасу заплацілі 819 руб., а калі бралі іх з Даманавіч, то прышлося аддаць 986 руб.

Можна дабавіць, што ў Даманавіцкім т-ве не адзін толькі Кантар, а кантары ёсьць і больш. Калгас „Савецкая Беларусь" узяў машыну—сеялку. Да гэтай машыны не хапае частак, і машына не працуе. Куды падзеліся часткі ад машыны, ніхто ня ведае і як відаць, ведаць ня хоча.

Ня шкодзіла-бы пракурору заняцца справамі таварыства.

Трэба, каму належыць, перасеяць праз рэдкае рэшата Даманавіцкае т-ва Кантары павінны выляцець у сьмецьце.

Васіль Дубовы.

Букецік „каапэратараў".

Каапэрацыя Асьвейскага раёну, прышоўшы на чыстку савецкага апарату, бязумоўна, ня будзе чырванець перад іншымі. У каапэрацыі будзе шмат працы для камісіі.

Некалькі прыкладаў:

Шавецкая арцель „Труд". Па ініцыятыве старшыні там заўсёды п'янкі. Арцель атрымала некалькі футаў хрому ад Віцебскага саматужна-прамысловага саюзу, плаціла па 40 кап. за фут, а прадавала яго па 1 р. 40 к. Арцель зрабіла боты і расцаніла па 21 руб., а старшыня Качаў прадаваў іх па 25 руб., а запісваў па 21 руб.

Праўленьне падпісвае фальшывыя рахункі. За бяросту плацілі па 2 руб., а па рахунках лічыцца па 4 руб.

Другім экспанатам гнязда былых гандляроў зьяўляецца спажывецкае таварыства. У мануфактурнай краме загадчыкам працуе былы гандляр Брусір. Загадчыкам мясной крамы—Піруцік, былы гандляр мясам, загадчыкам сталовай Кохан, былы ўласьнік піўной.

Б.

Яшчэ раз і мацней прачысьціць.

Склад працаўнікоў Дзернавіцкага спажывецкага таварыства падабраны з вялікай „стараннасьцю". Прымаючы пад увагу, што „бедната занята", склад падабран выключна з заможнікаў. Калі праводзіліся перавыбары праўленьня, кулакі—член праўленьня Шоран і Прохарэнка—падабралі гарлапанаў і падкулачнікаў, паілі іх гарэлкам і „актывізавалі" для ўдзелу ў перавыбарах. Вынік перавыбараў для Прахарэнка аказаўся досыць здавальняючым—членамі праўленьня аказаліся ўсе сваякі.

Член праўленьня Шоран мае моцную гаспадарку, трымае батрака без дагавору, набудаваў зараз вялікую хату. Член праўленьня Прохарэнка такі-ж „старанны" гаспадар. Старшыня таварыства незаможнік, але слабахарактарны і цалкам знаходзіцца пад уплывам гэтых „дельцов".

Усе дэфіцытныя тавары ў т-ве атрымліваюць у першую чаргу сваякі членаў праўленьня і заможнікі, а беднаце адпускаюцца толькі астаткі.

Калі праводзілася чыстка каапэрацыйнага апарату, бедната ня была прыцягнута да гэтага і „дельцы" засталіся на месцы.

Трэба яшчэ раз прачысьціць склад гэтага таварыства і мацней.

Бядняк.

М. Чарноў.

САВЕЦКАЯ ГРАМАДЗКАСЬЦЬ У ВЁСЦЫ І ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ.

УМОВЫ НОВАЙ ЗАГАТОЎЧАЙ КАМПАНІІ.

Нашым абавязкам у новую хлебазагатоўчую кампанію зьяўляецца скарыстаць дасягненьні мінулай кампаніі і выправіць недахопы, якія былі выяўлены.

У новую хлебазагатоўчую кампанію мы ўступілі ва ўмовах больш спрыяючых, чымся гэта было ў апошнія кампаніі. Галоўнае гэта тое, што мы, уступаючы ў новую хлебазагатоўчую кампанію, ужо маем першыя вынікі практычнага правядзеньня ў жыцьцё дырэктыў партыі аб рэканструкцыі і ўздыме сельскай гаспадаркі. Агульная пасеўная плошча павялічылася супроць мінулага году амаль на 6 проц., ураджайнасьць узьнялася. У выніку росту пасеўных плошчаў і павялічэньня ўраджайнасьці агульны валавы збор збожжа сёлета павысіўся супроць мінулага году. Будаўніцтва саўгасаў і калгасаў забясьпечыла ў іх вялікі рост валавага збору збожжа. Валавы збор збожжа ў саўгасах павялічваецца супроць мінулага году на 32,1 проц., у калгасах—на 247,9 пр. Рост валавага збору збожжа ў саўгасах і калгасах значна павышае ролю сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі ў плянавых загатоўках у 9,3 проц. у мінулым годзе да 16,0 проц. у новай хлебазатоўчай кампаніі. У абсалютных лічбах разьмеры паступленьня хлеба ад саўгасаў і калгасаў яшчэ не асабліва значныя, але тэмп росту, які мы маем за адзін год, гаворыць аб тым, што практычнае ажыцьцяўленьне генэральнай лініі партыі па сацыялістычную перабудову вёскі забясьпечвае нам у бліжэйшыя гады ажываньне хлебных цяжкасьцяў апошняга часу. Хоць няпоўнае зьнішчэньне, але пэўнае зьмякчэньне хлебных цяжкасьцяў мы будзем мець і ў новую хлебазагатоўчую кампанію.

Апроч росту паступленьня хлеба ад саўгасаў і калгасаў, буйнае значэньне ў новай хлебазагатоўчай кампаніі мае і паступленьне хлеба ад індывідуальных гаспадарак па раней зробленых дагаворах.

Рост валавага збору хлеба, павялічэньне паступленьня хлеба ад сацыялістычнага сэктару сельскай гаспадаркі і закантрактаваны хлеб далі магчымасьць намеціць на новую кампанію павышаны супроць мінулага году плян загатовак.

Выкананьне гэтага пляну палягчаецца з другога боку, дзякуючы разьвіцьцю сацыялістычнага спаборніцтва ў прамысловасьці і эканомнаму выдаткаваньню прамтавараў у трэцім квартале. Мы атрымалі магчымасьць у пачатку новай хлебазагатоўчай кампаніі выпусьціць тавараў на сельскі рынак на 38 проц. больш, чымся ў мінулым годзе.

НАСТУП НА КУЛАКА І ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ.

Вось якія надворныя станоўчыя ўмовы для разьвіцьця новай хлебазагатоўчай кампаніі. Аднак, якімі-б яны ні былі спрыяючымі, новая хлебазагатоўчая кампанія будзе праходзіць з нязменшым напружаньнем сіл, чымся гэта было і ў мінулыя кампаніі. Супраціўленьне капіталістычных элемэнтаў у вёсцы і горадзе будзе ня менш заўзятым, чымся ў мінулым годзе. Ужо першыя месяцы новай хлебазагатоўчай кампаніі пераконваюць у гэтым з дастатковай пэўнасьцю.

Каб мабілізаваць вакол хлебазагатовак бядняцка-серадняцкія сілы, трэба даць сельскай грамадзкасьці з самага пачатку хлебазагатовак канкрэтную задачу. Такой канкрэтнай задачай зьяўляецца давядзеньне гадавога пляну хлебазагатовак да сяла. Вакол клясава-правільнага выкананьня сельскага пляну і павінна быць арганізавана сельская грамадзкасьць.

Самым важным патрабаваньнем пры здачы гадавога пляну хлебазагатовак па асобным сёлам, зьяўляецца захаваньне максымальна магчымай правільнасьці пры разьмеркаваньні пляну паміж паасобнымі селішчамі. Да працы па выяўленьні таварных лішкаў неабходна прыцягнуць сельскія грамадзкія арганізацыі і асабліва групы беднаты і батрацтва. Толькі ў гэтым выпадку мы можам дабіцца правільнага разьмеркаваньня заданьняў па асобных сёлах і ўнутры сяла ня толькі з колькаснага, але і з клясавага боку. З прыняцьцем пляну сельскім сходам адначасна праводзяцца і арганізацыйныя мерапрыёмствы, якія павінны забясьпечыць у далейшым выкананьне гэтага пляну.

Было-б недапушчальнай памылкай, калі-б сельскія грамадзкія арганізацыі пабудавалі сваю працу ў справе выкананьня сельскага пляну на чаканьні таго, што кулак дабрахвотна прадасьць свой хлеб дзяржаве без належнай арганізацыі націску на яго з боку бядняцка-серадняцкай грамадзкасьці. Выкананьне плянавых заданьняў кулакамі і заможнымі сялянамі можа быць забясьпечана толькі мерамі грамадзкага націску, эканамічнага байкоту і судовых рэпрэсій супроць тых, хто, спэкулюючы хлебам, не жадае прадаваць яго дзяржаўным і каапэрацыйным арганізацыям.

АРГАНІЗАВАЦЬ МАСАВУЮ ЗДАЧУ ХЛЕБА, ПРАВЕРЫЦЬ ЗДАЧУ ХЛЕБА САЦЫЯЛІСТЫЧНЫМ СЭКТАРАМ.

Для таго, каб уся маса сялянства, якая мае таварныя лішкі, прадала іх дзяржаве, трэба правесьці шырокую масавую растлумачальнаю працу на сяле.

Трэба са ўсёй рашучасьцю адзначыць, што з гэтага боку справа стаіць яшчэ ня зусім добра. Масавая растлумачальная праца разгортваецца марудна.

Паўтарамесячны вопыт новай хлебазагатоўчай кампаніі прымушае зьвярнуць увагу і на другі вельмі важны недахоп разгорнутых хлебазагатовак. Мы павінны атрымаць ад калгасаў і саўгасаў і па кантрактацыі ад індывідуальных гаспадарак каля 40 проц. усяго гадавога пляну хлебазагатовак. Зараз назіраюцца такія настроі, што ўвесь гэты хлеб паступае без затрыманьня, і ня трэба прымаць рашучых мерапрыёмстваў, у тым ліку і па лініі масавай агітацыйнай работы, дзеля таго, каб паскорыць паступленьне гэтага хлеба. Такія настроі надзвычайна небясьпечны. Яны сьведчаць аб адраджэньні старых надзей на самацёк. Зразумела, асноўная маса хлеба ад саўгасаў і калгасаў да нас паступіць, але гэтага мала. Трэба, каб усе таварныя лішкі саўгасаў і калгасаў паступілі дзяржаўным і каапэрацыйным арганізацыям. Пагэтаму сельскія арганізацыі ні ў якім выпадку не павінны пакідаць бяз увагі ў справе хлебазагатовак і сацыялістычны сэктар нашай сельскай гаспадаркі.

Хлеб закантрактаваны — гэта яшчэ не загатоўлены хлеб. Ён знаходзіцца ў руках індывідуальных сялян, і патрэбна вялікая арганізацыйная работа для таго, каб увесь хлеб па кантрактацыі быў перададзен дзяржаўным і каапэрацыйным арганізацыям.

Па гэтых шляхох—націск на кулака, растлумачальная праца сярод сялянскіх мас, нагляданьне за продажам таварных лішкаў калгасаў і саўгасаў, нагляданьне за здачай хлеба кантрактантамі—павінна разьвівацца праца па выкананьню гадавога пляну хлебазагатовак кожнага сяла.

Буйнейшае значэньне ва ўсёй гэтай справе будае мець арганізацыя сацыялістычнага спаборніцтва між паасобнымі здатчыкамі хлеба асобнымі вёскамі і раёнамі.

Поруч з арганізацыйнай і растлумачальнай працай на сяле вакол хлебазагатовак асаблівую ўвагу трэба аддаць жанчыне-сялянцы.

З ліку сельскіх грамадзкіх арганізацый асабліва буйнае значэньне будзе мець праца камсамолу. Уся масавая і арганізацыйная праца на сяле будзе мець посьпех сярод сялянскай масы, калі самі вясковыя камуністы, камсамольцы і актывісты пойдуць наперадзе ўсёй сялянскай масы і гэтым дадуць прыклад іншым сялянам здаваць усе свае таварныя лішкі дзяржаве.

РАБОЧАЯ ГРАМАДЗКАСЬЦЬ І ХЛЕБАЗАГАТОЎКІ.

Асаблівае значэньне ў новую хлебазагатоўчую кампанію будзе мець устаноўленам форма сувязі рабочага з сялом шляхам спэцыяльных паездак рабочых брыгад па сяло:

Вопыт рабочых брыгад скарыстоўваецца і ў новую хлебазагатоўчую кампанію, праўда, не ў такіх разьмерах, як гэта патрэбна было-б, бяручы пад увагу значэньне хлебазагатовак, але і ў тых разьмерах, у якіх ён праводзіцца, ён будзе мець буйнае значэньне для посьпеху новай хлебазагатоўчай кампаніі.

Апроч арганізаваных форм сувязі паміж прамысловымі цэнтрамі і хлебаробнымі раёнамі, трэба скарыстаць і сувязь неарганізаваных форм якія ажыцьцяўляюцца адпускнікамі. Кожнае лета сотні і тысячы рабочых праводзяць свой адпачынак на сяле. Частка іх езьдзяць у хлебаробныя раёны. Кожны адпускнік-рабочы на сяле павінен стаць актыўным правадніком усёй нашай палітыкі ў адносіне сельскай гаспадаркі і хлебазагатовак і актыўным арганізатарам беднаты і серадняков на сяле.

Шэфскія таварыствы, якія за апошні час значна ажывілі сваю працу па сувязі з сялом, на бліжэйшы час павінны паставіць хлебазагатоўкі ў цэнтры сваёй увагі. Магчымы і многія іншыя формы ўдзелу рабочых у хлебазагатоўках. Гэтыя формы павінны знайсьці самі рабочыя арганізацыі. Каб ня было распыленьня працы, прафсаюзы павінны паставіць кіраўніцтва справай удзелу рабочых у хлебазагатоўках. У мінулым годзе прафсаюзы надавалі справе хлебазагатовак недастатковую ўвагу. У новую кампанію іх адносіны трэба зусім зьмяніць. Зацікаўленыя ў бесперабойнай дастаўцы хлеба рабочым, каб ня было ў далейшым хлебных цяжкасьцяў для разьвіцьця прамысловасьці, прафсаюзы абавязаны разгарнуць шырокую працу па садзейнічаньню справе хлебазагатовак.

Растлумачальнай працы сярод чырвонаармейцаў павінна быць пастаўлена канкрэтная задача, каб кожны чырвонаармеец паслаў ліст у вёску сваякам і аднасяльчанам, параіўшы прадаваць хлеб дзяржаве і не прадаваць яго на прыватны рынак. Адпускнік-чырвонаармеец, выхаваны ў нашых ідэях, знаёмы з нашымі задачамі і мэтамі, вярнуўшыся ў сяло, будзе зьяўляцца адным з важнейшых арганізатараў бядняцка-серадняцкай грамадзкасьці ў справе хлебазагатовак.

УЗЯЦЬ НАЙБОЛЬШ ВЫСОКІЯ ТЭМПЫ.

Карэспандэнцкія зьвесткі, паведамленьні рабочых брыгад і іншыя матар'ялы гавораць аб тым, што хлебазагатоўчы апарат, замест таго, каб абапіраючыся на сельскую грамадзкасьць, супольнымі сіламі дабівацца большага паступленьня хлеба дзяржаве, вядуць паміж сабой сварку з-за таго, каму з іх купіць хлеб у селяніна. Канкурэнцыя ў некаторых мясцох набывае самыя агідныя формы. У момант, калі кулак вядзе заўзятую барацьбу супроць хлебазагатовак, канкурэнтную барацьбу хлебазагатоўцаў нічым іншым, як шкодніцтвам, назваць нельга.

Наш хлебазагатоўчы апарат вельмі раскідан. Ажыцьцёвіць кантроль над яго працай толькі шляхам нагляданьня з боку дзяржаўных арганізацый фізычна немагчыма. Самі сельскія арганізацыі павінны паставіць пад свой кантроль працу хлебазагатоўчага апарату. У новую хлебазагатоўчую кампанію каапэрацыя будзе займаць 82,8 гадавога пляну хлебазагатовак. Праца каапэрацыі гэтым самым адыгрывае рашучую ролю ў посьпеху новай хлебазагатоўчай кампаніі. Канкрэтная задача, пастаўленая перад каапэрацыяй, складаецца з таго, каб, скарыстоўваючы свае сувязі з сялянствам і сродкі ўзьдзейнічаньня на яго, дабіцца таго, каб кожны пайшчык не прадаваў свой хлеб на прыватны рынак, а здаваў яго дзяржаве.

Пашыраны плян хлебазагатовак на новую кампанію маркуе і яго хуткае выкананьне. Канкрэтная задача выкананьня новага хлебазагатоўчага пляну пастаўлена такім чынам, каб выканаць гадавы плян хлебазагатовак не пазьней, чымся ў студзені ў паўднёвых і цэнтральных раёнах і не пазьней лютага—ва ўсходніх. Толькі справіўшыся з задачамі загатоўкі хлеба ў працягу першага паўгодзьдзя, мы зможам забясьпечыць выкананьне ўсяго гадовага пляну. Калі мы на працягу паўгодзьдзя не забясьпечым выкананьня пляну, дык у далейшым нашы цяжкасьці з яго выкананьнем значна ўзмоцняцца. Пагэтаму ўся праца, зьвязаная з хлебазагатоўкамі, вымагае разьвіцьця максымальна магчымых тэмпаў. У новую хлебазагатоўчую кампанію патрэбны самыя высокія тэмпы, якіх мы ніколі раней ня мелі. Гэтыя тэмпы патрэбны і ва ўсіх галінах працы, зьвязаных з хлебазагатоўкамі.

ЗАКОНЫ І ЗАГАДЫ ЎРАДУ БССР

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту Беларускай ССР

аб назначэньні тав. Саламонава П. М. намесьнікам Народнага Камісара Працы БССР.

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР пастанаўляе:

Назначыць т. Саламонава, Пятра Міхайлавіча, намесьнікам Народнага Камісара Працы БССР.

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.

17 верасьня 1929 г. г. Менск.

ПАСТАНОВА

Прэзыдыуму Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР

аб ассабаненьні т. Кудзельвы М. С. ад абавязкаў адказнага рэдактара газэты „Савецкая Беларусь" і аб назначэньні т. Шастакова П. П. адказным рэдактарам газэты „Савецкая Беларусь".

Прэзыдыум Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР пастанаўляе:

1. Ассабаніць т. Кудзельву, Міхася Сямёнавіча ад абавязкаў адказнага рэдактара газэты „Савецкая Беларусь".
2. Назначыць Шастакова Паўла Пятровіча, адказным рэдактарам газэты „Савецкая Беларусь".

Старшыня Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Чарвякоў.

Сакратар Цэнтральнага Выканаўчага Камітэту БССР А. Хацкевіч.

17 верасьня 1929 г. г. Менск.

Новыя крыніцы прыбытку.

УВАГА КРОЛІКУ.

Калі не лічыць вельмі нязначных ці калькасьці аматарскіх рассаднікаў кролікаў, дык можна сказаць, што разьвядзеньне кролікаў, як галіна народнай гаспадаркі, у БССР адсутнічае. Можна толькі пашкадаваць, што гэта галіна ня атрымала да гэтага часу адпаведнай ацэнкі ў нашай гаспадарцы. Кроль не патрабуе вялікіх выдаткаў, асабліва ў нашых умовах; ...

Хто можа зрабіць гэта? Кроль надзвычайна плодная жывёла. Адна самка ў працягу 3-х год можа даць патомства звыш 2000—2500 галоў, пры гэтым тушка кожнага кроліка дае звыш 5000 кілё добрага мяса і звыш 2000 скурак на 3—6 р. ...

Усе гэтыя карысныя гаспадарчыя якасьці кроліка добра ацэнены за мяжою, і разьвядзеньне кролікаў у гаспадарцы заходне-еўрапейскіх дзяржаў займае вельмі значнае месца. У адной толькі Францыі атрымліваецца 150 мільёнаў кілё мяса і 100 мільёнаў скурак на суму каля 500 мільёнаў рублёў. Па сёньняшні дзень многія дзяржавы, як Англія, Бэльгія, Францыя ды іншыя, імпартуюць шмат тысяч тон кролікавых тушак з Амэрыкі і Аўстраліі.

Пясьпяховае разьвіцьцё кролікаводзтва можа задаволіць ня толькі нашы ўласныя патрэбы ў мясе і пушніне, але дасьць магчымасьць пашырыць наш экспарт.

У пяцігадовым пляне разьвіцьця сельскай гаспадаркі БССР кролікаводзтва мае некаторы адбітак, асабліва племяннога кролікаводзтва на ліні Белсельтрэсту і Ўправы Дзяржаўнага Гандлю. ...

Задачай сельскагаспадарчых органаў павінна быць стварэньне ў кожнай вёсцы кролікавых гадавальнікаў...

Практыка нашых заводаў паказала, што наша вэтэрынарыя слаба ведае хваробы кролікаў і іх лячэньне; гэты прабел таксама трэба зьнішчыць. Трэба наладзіць дасьледчую справу па кролікаводзтву. Дасьледчыя ўстановы, калі ня змогуць весьці дасьледы непасрэдна на станцыях, павінны рабіць гэта на вытворчасьці—у бліжэйшых заводах і рассадніках.

Свідэрскі.

Падрыхтоўка да Ўсебеларускай с.-г. выстаўкі ідзе слаба.

Дзяржбуд зрывае пляны будаўніцтва.

Чаму адсутнічае аддзел калектывізацыі?

Гэтымі днямі ў Менску на агульным сходзе спэцыялістаў быў заслуханы даклад прадстаўніка выстаўкавага камітэту НКЗ і ВСНГБ тав. Грушэўскага аб падрыхтоўцы да Ўсебеларускай сельска-гаспадарчай выстаўкі.

— Тэрыторыя выстаўкі,—сказаў дакладчык,—займае 75 гектараў зямлі і знаходзіцца на Барысаўскім тракце тым, што гэта месца ўяўляе сабою адну з прыгажэйшых мясцовасьцяў...

Што на сёньняшні дзень зроблена на выстаўцы?—ставіць дакладчык пытаньне і адказвае:

— Будова ідзе вельмі павольна...

... дзень выхаду калгасы. Да гэтага часу ня сьпяшаюцца...

Даклад т. Грушэўскага выклікаў шмат спрэчак.

— Мы зараз пераконаны,—кажа тав. Лясіцкі,—што ...

— З панядзелка, пасьля вельмі працы, апошні...

Сход прыняў рэзалюцыю, у якой асуджае працу Дзяржбуду па падрыхтоўцы да выстаўкі.

Ма.

ХРОНІКА.

23-га верасьня першы дзень прызыву грамадзян 1907 году нараджэньня.

У Акрваенкамацкі нашаму супрацоўніку паведамілі, што падрыхтоўка да прызыву грамадзян 1907 году закончана.

— На ўсіх праведзеных масавых сходах беларускіх і савецкіх арганізацый выбраны супраць ... У часе прызыву будуць працаваць культурна-асьветныя пункты.

Прызыў будзе праходзіць да 1-га лістапада.

На ўсіх пунктах будуць устаноўлены буфэты ...

У сувязі з прызывам у Акрваенкамаце будуць створаны камісіі...

Гутаркі сярод рабочых аб дню калектывізацыі.

Дзеля папулярызацыі сярод рабочых кампаніі па калектывізацыі ...

Школа-перасоўка.

Саюз с.-г. і лясных рабочых накіраваў у Барысаўскую акругу школу-перасоўку, якая праводзіць сярод сялянства вялікую культурна-асьветную працу.

Школа-перасоўка праходзіць ...

Лекавыя ўстановы — на бесьперапынны рабочы тыдзень.

Прэзыдыум ЦП саюзу мэдсанпрацы ...

Выключаем з саюзу шкоднікаў сацыялістычнага будаўніцтва.

На апошнім пасяджэньні прэзыдыуму ЦП саюзу камунальнікаў разглядалася справа аб выключэньні з саюзу братоў Чартовых М. і Б., якія выявілі сябе, як шкоднікі сацыялістычнага будаўніцтва. Да часу, пакуль сталі чысьціць каміны,—яны займаліся кантрабандай. У апошні час агітавалі сярод членаў саюзу за зрыў калдагавораў і сацыялістычнага спаборніцтва, супроць падпіскі на 3-ю пазыку.

Сярод рабочых вядомы, як хуліганы. Прэзыдыум зацьвердзіў пастанову аб выключэньні братоў Чартовых на 3 м-цы з саюзу.

* * *

Прэзыдыум ЦП саюзу будаўнікоў пастанавіў выключыць з саюзу б. падрадчыка—рабочага будаўніка гр. Сырыца. Сырыц у часе працы на пабудове Весялоўскай школы знарок шкодзіў працы пры кладцы фундаманту.

Выключан з саюзу згодна пастановы Лепельскага раённага рабкому.

Саюз мэдсанпрацы—да дню калектывізацыі.

Прэзыдыум ЦП саюзу мэдсанпрацы ...

Кантрактацыя студэнтаў для прамысловасьці БССР.

У бягучым годзе ВСНГБ на розных навучальных установах ... прамысловасьці ...

... меры: студэнтам 3 курсу—па 70 руб., 4 курсу—па 85 руб., 5-га курсу—па 100 руб. і тым, якія здалі ўсе заліки і ўзялі дыпломную працу,—па 120 руб. у месяц.

15 заводаў — на 7-гадзінны рабочы дзень.

Прэзыдыум ВСНГБел. пастанавіў у I квартале 1929-30 году перавесьці на 7-х гадзінны рабочы дзень Менскі дражджавы завод „Пралетары", Віцебскую махорачную фабрыку, Бабруйчкую фабрыку „Комінтэрн" і Віцебскую панчошна-трыкатажную фабрыку.

Агулам у наступным гаспадарчым годзе на 7-х гадзінны рабочы дзень будзе пераведзена 15 прадпрыёмстваў рэспубліканскай прамысловасьці.

2-гі дзень індустрыялізацыі —замест яўрэйскіх сьвят.

ЦП саюзу камунальнікаў вынесла на шырокае абгаварэньне рабочых-яўрэяў пытаньне аб правядзеньні другога дню індустрыялізацыі ў часе яўрэйскіх сьвят.

Сярод рабочых іншых нацыянальнасьцяў 2-гі дзень індустрыялізацыі будзе праведзен 25 сьнежня.

Кватэры рабочым.

Саюз гарбароў атрымаў 10 кватэр у нова пабудаваных дамох Менску.

Кватэры разьмеркованы сярод рабочых прадпрыёмстваў.

РАБСЕЛЬКОРЫ НАМ ПІШУЦЬ.

СВАЯ КАШУЛЯ БЛІЖЭЙ ДА ЦЕЛА.

Як толькі выбралі селяніна Рамана Латышова (Аршанская акруга) членам сельсавету, дык ён пры вучоце аб'ектаў абкладаньня захаваў пяць дзесяцін зямлі і свае неземляробскія прыбыткі. Латышоў лічыцца незаможным серадняком, а на справе ён зьяўляецца моцным серадняком, якога трэба разам з братам ападаткаваць індывідуальна.

Мімахожы.

КУЛАКІ СЬМЯЮЦЦА.

Калектыў „Першага Мая", Азарыцкага раёну, Мазырскай акругі арганізаваны ўжо другі год і ніяк ня можа прыступіць да сваёй гаспадарчай дзейнасьці, бо яшчэ не зацьвержаны праэкт земляўпарадкаваньня. Калі земляўпарадкаваньне ня будзе праведзена як найхутчэй, калгас абавязкова разваліцца. А кулакі ўжо сьмяюцца.—„Гага-га. Во, вам галандранцы!—камуны ім захацелася!.. Ражна вам, а не земляўпарадкаваньне!.." Крыўдна гэта слухаць калгасьнікам—беднаце і малазаможным серадням.

Ляўковіч А.

НА МОСЬЦЕ КОНІ ЛОМЯЦЬ НОГІ.

На мяжы раёнаў—Смалявіцкага і Астрашыцка-Гарадзецкага ёсьць паламаны мост праз рэчку Ваму. Ужо шмат коней ва... ногі на гэтым мосьце, але, райвыканкомы, ні дарожнае кіраўніцтва ня думаюць паправіць мост.

П. Макарэвіч.

ЧАМУ ЯНО ТАК?

З 31 жніўня распачалося даручэньне акладных лістоў сялянству. Сёлета падатак значна зьніжаны для малазаможных. Толькі вось невядома, чаму ападаткавалі некаторых беднякоў, напрыклад: гр-на вёскі Шмані Чэрвенскага раёну Шпакоўскага сёлета ападаткавалі, хоць ён як бядняк, летась ад падатку быў звольнены. Ападаткаваны таксама і іншыя беднякі. Гэта няправільна—РВК няхай перагледзіць гэту справу.

Я. Кр.

НА ЗЛОСЬЦЬ КУЛАКОМ—БУДУЕМ КАЛГАСЫ.

У дзень калектывізацыі на кустовым сходзе шасьці пасёлкаў у арцелі „Веккер", прысьвечаным дню калектывізацыі, выступілі кулакі—Вазовікаў С. і Бобінаў М., якія з пенаю ў роце агітавалі супроць калгасаў. Гэтыя кулакі зьяўляюцца самымі злоснымі ўтойшчыкамі аб'ектаў абкладаньня. Аднак, ня гледзячы на іх агітацыю, якой быў дадзены належны адпор, у гэты дзень у вёсцы Клечавіца, Смычкоўскага сельсавету, Уваравіцкага раёну. Гомельскай акругі арганізаваны калгас. Хутка будзе арганізаваны другі калгас у вёсцы Смычкі таго-ж раёну.

Сельнор—Знаючы.

ВЫЧЫСЬЦІМІ З ПАРТЫІ ГУЛЬТАЁЎ.

У Тураўскім раёне, Мазырскай акругі, з 5 вясковых ячэяк КП(б)Б вычышчана 10 асоб, галоўным чынам, за адмову ісьці ў калгасы. Адзін „мудрэц", былы партыец Лаўковец, на прапанову ісьці ў калгас адказаў: „Няхай жыды ідуць у калгасы". Вычашчаны некаторыя і за скрыўленьне клясавай лініі.

С- н.

НЯ СКІДАЕ ВОЎК АВЕЧАЙ СКУРЫ.

Ужо пісала аб гэтым „Беларуская Вёска", але нічога не памагло.

Бярэзінскае сельска-гаспадарчае таварыства ўзяло пад сваю апеку Ваньковіча Ф., ня гледзячы на тое, што артыкул, „Воўк у авечай скуры" зьмешчаны ў газэце „Беларуская Вёска" адпавядаў сапраўднасьці. Ваньковіч увесь час трымае цесную сувязь з кулацкаю гаспадаркаю свайго бацькі.

Гэткім учынкам бярэзінскія бюракраты і падкулачнікі падкрэсьлілі, што яны зьяўляюцца абаронцамі кулацтва, што ім газэты, што ім савецкая ўлада?!..

Наборскі.

САМАКРЫТЫКА ДАПАМАГЛА.

Да 1928 году на Полаччыне ў Зьмітраўскім сельсавеце дрэнна вялася палітычна-грамадзкая праца. Але калі арганізаваўся ў нас селькораўскі гурток, і селькоры першыя распачалі крытыку і самакрытыку, справа палепшылася. Закіпела грамадзкае жыцьцё пад узмоцненым кіраўніцтвам ячэйкі КП(б)Б.

Піл. Баз.

ВЫЙДЗЕ... ЛАЗЬНЯ З 75° ЦЯПЛА...

...трэст надумаў перабудаваць крахмальны завод „Аннопаль" на сагавы. Склалі плян, паводле якога цэхі—сушыльны і парыльны—будуць знаходзіцца ў адным памяшканьні. Рабочым пры 75° Ц. працаваць зусім немагчыма. Перабудова будзе каштаваць 90 тысяч руб. Рабочыя гавораць, што гэткая перабудова нерацыянальная: „Ня варта аўчынка вырабу". А пра думку рабочых, якія, здаецца, маюць права абгаварваць мэтазгоднасьць перабудовы заводу, ніхто ня спытаў. Ці-ж гэта не галавацяпства?

Рабкор Баян.

«НАШТО СЯЛЯНАМ КОЖНЫ ДЗЕНЬ ГАЗЭТЫ».

Даманавіцкая пошта, Калінкавіцкага раёну, толькі адзін раз у тыдзень дастаўляе падпісчыкам газэту. Працаўнік пошты, тав. Філіпенка, гаворыць: „На што сялянам кожны дзень чытаць газэту".

Дзед Нічыпар.

СЛУЦАК ТОПІЦЦА Ў ГРАЗІ.

У Слуцку такая гразь (асабліва да станцыі чыгункі), што прайсьці вельмі трудна, а ніхто ня думае паправіць вуліцы і дарогі. У райёне за вёскай Ячава ёсьць балотныя равы, праз якія сяляне пачалі будаваць мост на сродкі ад самаабкладаньня. Грошай не хапіла і мост стаіць недакончаны. Цікава, ці ёсьць у Слуцку Аўтадор і што ён там робіць?

Д. Я.

Б. ЦАРСКІ СЛУЖАКА—У КААПЭРАЦЫІ.

У Баеўскім спажывецкім каапэратыве служыць прыказчыкам гр-н Радкевіч Міхась, які раней быў заядлым старарэжымным чыноўнікам. Ён у 1922 годзе быў адным з арганізатараў развалу каапэратыву. Гэты прыказчык зноў арганізуе развал каапэратыву. Трэба ад яго пазбавіцца.

Я. Крук.

ПАДРЫХТОЎКА ІДЗЕ ДРЭННА.

У Сьмілаўскім раёне падрыхтоўка да асеньняй сяўбы праходзіць дрэнна. Рудзенскі КСУ яшчэ ня склаў пляну асеньняй пасеўнай кампаніі. Камітэт грамадзкай заворкі сем'ям чырвонаармейцаў і і ўдовам не працуе. Ва ўсіх сельсаветах раёну слаба праходзіць растлумачальная праца. Белсельсаюз ня выканаў заявак на с.-г. машыну і гатунковае насеньне. Няма таксама і мінэральнага ўгнаеньня.

М.

НЯМА ГАСПАДАРА.

У вёсцы Косавічы, Зеляноцкага сельсавету, Мазырскай акругі, ёсьць сад, які пры добрым даглядзе мог-бы даць у год 600 рублёў прыбытку. Сад арандуе гр-н Піліпейка, які давёў яго да таго, што ў ім засталося толькі 45 працантаў дрэў. Сельсавет і РВК маўчаць і з „лёгкім сэрцам" глядзяць, як гіне дзяржаўная маёмасьць.

Балькоў.

КУЛАКІ ГАНДЛЮЮЦЬ ЗЯМЛЁЮ, А СЕЛЬСАВЕТ І «ЎВУС НЯ ДЗЬМЕ».

У Старадароскім раёне, Бабруйскай акругі, ідзе гандаль зямлёю, а ўлада маўчыць. Напрыклад, гр-н вёскі Гасьцінцы Шэшка Антось купіў кусок зямлі ў кулака Шэшкі Паўлюка і заплаціў яму 10 рублёў. На хутары Каранец былы абшарнік Гурыновіч Адам прадаў сваю зямлю з будоўляю сялянам в. Зялёнкі за вялікія грошы. Фактаў гэткіх ёсьць многа.

Вяскор.

ЯК ПРАЙШОЎ ДЗЕНЬ КАЛЕКТЫВІЗАЦЫІ.

У Пухавіцкім раёне ў дзень калектывізацыі ў Паўловіцкім сельсавеце арганізаваны новы калгас. У вёсцы Зяленькава арганізавана ў гэты дзень машыннае таварыства. Па ўсіх вёсках сельсавету прайшла пасьпяхова падпіска на 3-ю пазыку індустрыялізацыі.

Селькор Графянкоў.

КУДЫ ІДУЦЬ ГРОШЫ АД САМААБКЛАДАНЬНЯ.

У вёсцы Балотні на Магілеўшчыне сяляне правялі самаабкладаньне і сабралі 1384 рублі 56 кап., з якіх 555 рублёў пойдзе на пабудову калодзежаў у новых пасёлках, 69 рублёў на школьнае будаўніцтва, 69 рублёў на пажарную ахову, а рэшта—на дарожную справу.

І.

«КУЛЬТУРНАЯ» ЧАЙНАЯ.

У Полацку Чырвоны Крыж адчыніў культурную чайную, якая мае на мэце змагацца з алкагалізмам. Аднак, назва „культурная" зусім не адпавядае фактычнаму становішчу чайной, бо яна пастаўлена вельмі дрэнна. Чайную нашу назвалі „культурнай", ма'быць, таму, што на сталох ляжаць... леташнія газэты, альбо, у лепшым выпадку, з 4-6 месячным „стажам"—і ўсё...

А калі наведвальнік купіць сабе квіток на чай, дык гэтага чаю трэба чакаць дзьве-тры гадзіны. У чайную ніхто ня ходзіць, хіба толькі які-небудзь аматар бясплатнае паперы на цыгаркі. Вось дык „культурная!"

Крушына.

СУД.

Кулацкае гнязьдо.

Кулакі з хутару Загур'е Станькаўскага сельсавету, Койданаўскага раёну; Мікола Лялькевіч і Леанарда Гарбёнак задумалі пераехаць на сталае жыцьцё ў г. Менск.

Паедзем, даражэнькая, паедзем,— казаў Лялькевіч сваей суседцы Гарбёнак—Будзем жыць у сталіцы, вучыць дзетак, пабудуем дамы. Горш як на гаспадарцы ня будзе.

— Ну, а як будзе з зямлёй?—запыталася Леанарда у свайго добрага суседа Лялькевіча.

— З зямлёй? Прадамо!

— А ўласнасьці-ж на зямлю ня існуе? Хто купіць яе? Як зрабіць умовы?

— Нічога, зробім усё.

Пакупцы на зямлю знайшліся вядомыя кулакі Мікалай Лойка і Кастусь Хаменка.

Будучы ў добрых адносінах са старшынёю Станькаўскага сельсавету, членам партыі Шабаком, сэкратаром Валасэвічам і старшынёю камітэту сялянскай узаемадапамогі Казнадзеем, Лойка і Хаменка наладзілі абед, паклікалі Шабана, Валасэвіча і Казнадзея і пасьля добрай гульні купілі зямлю. Лойка ў Леанарды Гарбёнак за 1000 р., а Хаменка ў Лялькевіча за 1100 р.

На куплю-продаж зямлі вясковае „начальства" пад уплывам сытнага абеду і гарэлкі згадзілася: былі складзены і пасьведчаны Шабаном, Валасэвічам і Казнадзеем пісьмовыя ўмовы.

Разыходзячыся па хатах, кулакі вельмі радаваліся, што дажыліся да ўласнасьці на зямлю, хвалілі добрае вясковае начальства, якое пасьведчыла ўмовы за чарку гарэлкі і за смачны абед. Умова была складзена наўпрэкі існуючага закону аб забароне куплі-продажы зямлі.

Апроч звальненьня Шабана, Валасэвіча і Казнадзея з пасад, яны разам з кулакамі прыцягнуты да адказнасьці і апынуліся на лаўцы падсудных.

Менскі акруговы суд, разгледзеўшы гэту справу: прыгаварыў: Леанарду Гарбёнак да штрафу ў прыбытак дзяржавы на 200 р., Мікалая Лойку і Кастуся Хаменку—па 100 руб. кожнага; старшыня с.-с. Шабан засуджан на адзін год зьняволеньня са скарачэньнем пакараньня па амністыі напалову; Валасэвіч і Казнадзей—на шэсьць месяцаў прымусовых работ кожны, але на падставе амністыі ад пакараньня вызвалены. Справа адносна Лялькевіча, з прычыны сьмерці яго, спынена.

Д. К.

РАСТРАТЧЫК-СЫМУЛЯНТ.

У вёсцы Мегча (Барысаўск. р.), ёсьць крама спажывецкага таварыства, якая зьмяшчаецца ў прыватным доме. Супольна з крамай ў адным памяшканьні—кватэра загадчыка крамай Уладзімера Жызьнеўскага, які заняў гэту пасаду з пачатку 1928 году.

Жызьнеўскі—чалавек з вялікім размахам. Ня гледзячы на тое, што пэнсія яго невялікая (30 руб. у месяц), якой толькі хапае на пражыцьцё з сям'ёй, Жызьнеўскі штодня наладжваў п'янкі; хаўрусьнікамі яго ў гэтым былі мясцовыя жыхары—Ліхачэўскі і Паўловец.

Выпіўку і закуску Жызьнеўскі браў з каапэратыву бяз усялякага разьліку. На асабістыя выдаткі, як, напрыклад, на набыцьцё жонцы паліта за 200 р., Жызьнеўскі таксама запусьціў руку ў каапэрацыйную касу. У выніку—растрата ў суме 1443 р. 75 к.

Набліжаўся канец году, чакаць падліку і рэвізіі было „небясьпечна", і Жызьнеўскі, параіўшыся з жонкай, рашыў захаваць растрату шляхам сымуляцыі.

19-га сьнежня 1928 году, чуць золак, Жызьнеўскі зьявіўся ў барысаўскую райміліцыю з паведамленьнем, што ноччу на краму зрабілі напад бандыты ў ліку 5 асоб і абрабавалі краму, забраўшы мануфактуру і іншы тавар на суму 1500 р. На месца здарэньня тэрмінова выехалі агэнт крымінальнага вышуку і сьледчы. Пры аглядзе крамы на дзьвярох знойдзена тры дзіркі пракручаныя Жызьнеўскім і іншых сьлядоў злачынства ня знойдзена. Праз допыт сьведак устаноўлена, што ніякага нападу на краму ня было, што Жызьнеўскі, каб ухіліцца ад адказнасьці за растрату, проста сымулюе.

Народны суд Барысаўскага раёну, разгледзіўшы гэту справу, прыгаварыў Уладзімера Жызьнеўскага на пяць год зьняволеньня з суровым адмежаваньнем і пазбаўленьнем у правох на тры гады па адбыцьці кары.

Менскі Акруговы суд гэты прысуд зацьвердзіў, а скаргу Жызьнеўскага пакінуў бяз вынікаў.

Д. К.

СПРАВАЧНЫ АДДЗЕЛ.

КАТЫРОЎКА ПАЗЫК НА 20-е ВЕРАСЬНЯ 1929 г.

	Куп.	Прад.
1 6 проц. выйгр. паз.	4.92	—
Бяспроц. выйгр. паз. 26 г.	126.90	128.90
Выйгр. пазыка 1929 г.	100.05	100.45
10 проц. выйгр. паз. 27 г.	25.33	25.43
3-я сялянск. выйгр. паз. 27 г.	5.04	—
Дзярж. паз. узм. сял. гас.	10.38	10.73
1 выйг. паз. індустр. 27 г.	25.80	25.90
2 „ „ „ проц.	25.51,5	25.61,5
2 „ „ „ 6-проц.	25.86	25.96
11 проц. дзярж. паз. 28 г.	100.56	100.61
12 проц. рэнтная пазыка 1927 г.	103.60	—

БІБЛІЯГРАФІЯ.

КАПІТАН МАРЫЯТ: „Маленькі дзікун". Аповесьць. БДВ. 1929 г.

Пасьля „Рабінзона Крузо"—Даніэля Дэ-Фо разьвілася багатая прыгодніцкая літаратура на тэму аб самотніцкім чалавеку на бязьлюдных выспах...

Капітан Марыят робіць героем дзіця, якое выкінута на бязьлюдны высмоцець... Уся кніга напісана жывой мовай, з вялікім майстэрствам, і робіць добрае ўражаньне...

Вось чаму „Маленькі дзікун" будзе ахвотна чытацца юнацтвам.

Р. Г.

КІНО.

„Шчасьлівыя кольцы".

„ПРАЛЕТАРЫ".

Камэдыя шмат даручэньня таксаме ...

... Таксама неабходна яшчэ адзначыць ... кінакарціна будзе карыстацца вялікім посьпехам.

Р. Г.

ШАХМАТЫ № 31 (176)

Пад рэдакцыяй А. А. КАСПЯРОВІЧА.

Задача № 29 Я. Камянецкага.

Бел. Кр b7, Cb4, Cg2, Kb1, Kg8 п. c3 (6).

Чорн. Кр a4, Ca1 п b2, c6 (4).

Мат у 3 хады.

УСЕСАЮЗНЫЯ ШАХМАТНЫЯ СПАБОРНІЦТВЫ Ў АДЭСЕ.

Чэмпіянат СССР.

Пяцігадовае спаборніцтва разыгрываецца ў 2 групах; 1-я група: Сьліч, Кан, Выгадчыкаў, майстар Макагонаў, Ізмайлаў і майстар Бацьвіннік; пасьля 3-х тураў на першым месцы Ізмайлаў+2 з палов. з 3-х. У другой групе: Раузэр, Рохлін, М. Макагонаў, майстар Грыгор'еў, майстар Грыгор'еў і майстар Вэрлінскі... ...сваёй другой каманды выйграла з вялікай перавагай, каманда-ж БССР, другую—Украіны не перамагла.

Падрабязна у наступным аддзеле.

Ад ЦКК КП(б)Б.

У панядзелак 23-IX—г.г., а 6 з палов. гадз. увечары адбудзецца пасяджэньне Партгройкі ЦКК КП(б)Б (Менск, Савецкая 55, 3-ці паверх, пакой № 18], дзе будуць разглядацца справы наступных таварышоў:

т. Хмялёва А. М.—Астрашыцка-Гарадзецкага раёну.

Тав. Бацяна Ц. В.— Астрашыцка-Гарадзецкага раёну.

Тав. Добкіна Б. А.—Менскай арганізацыі.

Тав. Дразда Г. Я.—Менскай арганізацыі.

Тав. Фігарава А. А.—Менскай арганізацыі.

Тав. Апарына Ф. Ц.—Менскай арганізацыі.

Паказаныя вышэй таварышы павінны зьявіцца на вызначаны час. Праезд за свой кошт.

Сакратар ПК ЦКК КП(б)Б Ляўкоў.

Адказны рэдактар П. ШАСТАКОЎ.

ТЭАТР—КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР
АПОШНІЯ 3 СПЭКТАКЛІ.
ГАСТРОЛІ МУЗЫЧНАЙ КАМЭДЫІ
Пятніца, 20-га верасьня.
„Багдадский вор" у 3-х дзеях, БЕКТОБЕКОВА
Пачатак а 8 з пал. гадзіне.

1-Ы ДЗІЦЯЧЫ КІНО-ТЭАТР „ЮНЫ ПІАНЭР".
Ад панядзелка 16-га верасьня
Гістарычны фільм з эпохі Пугачоўшчыны на Русі
БУЛАТ-БАТЫР
у 6 частках.
Кіно адчынена штодня ад 2 гадз. дню. Пачатак 1-га сеансу а 3 гадз. 30 хв., 2-га а 5 гадз.
ПА НЯДЗЕЛЯХ кіно адчынена ад 12 гадз. дню
Цана білету 10 кап.

КІНО-ТЭАТР „КУЛЬТУРА".
Новая праграма.
I. Джэнтльмэн і певень
камэдыя ў 6 частках.
II. Бунт зубоў
у 2-х частках.
Пачатак а 7 гадз.)—(Каса ад 5 гадз.

КІНО «ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ».
Ад панядзелка 16-га верасьня.
— МАСТАЦКІ БЫТАВЫ ФІЛЬМ —
„ПЕРЕГОН СМЕРТИ".
Драма ў 6 частках.

КІНО ПРАЛЕТАРЫ
АД ПАНЯДЗЕЛКА, 16-га ВЕРАСЬНЯ.
ВЯСЁЛАЯ КАМЭДЫЯ СЭЗОНУ
ШЧАСЬЛІВЫЯ КОЛЬЦЫ.
Звыш праграмы: КІНО-ХРОНІКА № 46.
Пачатак I с. а 7 г. 30 хв., II з 9 г., III а 10 г. 30 хв.
Каса адчынена ад 6 гадз.

Нарсуд Лядн янскага раёну Аршанскай акругі на падставе прысуду ад 21 ліпеня 1929 г. і арт. 213 Крым. Код. за нядбайныя адносіны да службовых абавязкаў аб'яшчае грамадзкае ганьбаваньне гр-н в. Гагойкі, Ускозскага с.-с., Ляднянскага раёну Пастарнаку Віктару Андрэеву і Пастарнаку Трыфону Цітаву.

Барысаўскі Райгорзагс выклікае на 18 кастрычніка гр-на Кулакоўскага Андрэя Дзімітрава па справе аб скасаваньні шлюбу з гр-кай Кулакоўскай Галінай Ігнатавай.

ЗГУБЛЕНЫ.

— Грашовы квіт за № 390 Фінкельштэйна М. ад 13-VIII с. г.—выд. Мазырск. прыстаньню „Архов", кв. 629 п.

— Паявая кніжка № 1991 Федарэнка А.—выд. Мазырск. спаж. т-вам „Смычка", кв. 630 п.

— Разьліковая кніжка Баранава Л. Х. выд. Рэчыцк. т-ва Узаемн. Крэд. кв. № 631 п.

— Кніжка Дваежанава О. С. на атрыманьне дапамогі выд. Рэчыцк. Страхкасай, кв. 631 п.

— Камсамольскі білет № 2181, выд. Рэчыцкім Райкомам 2) Вайсковая кніжка, выд. Рэчыцкім РВК на імя Блізьнеца К. І., кв. № 631 п.

Галоўлітбел 595.

Друкарня БДВ.